

Rekenhof

Rekenhof

Controleren, evalueren en informeren

Informatiebrochure voor het Vlaams Parlement
Brussel, oktober 2014

Rekenhof

Rekenhof

Controleren, evalueren en informeren

Informatiebrochure voor het Vlaams Parlement
Brussel, oktober 2014

Hoofdstuk 1	7
Voorstelling van het Rekenhof	7
1.1 Wat zijn de bevoegdheden van het Rekenhof?	9
1.2 Wat zijn de opdrachten van het Rekenhof?	10
1.2.1 Begrotingsonderzoek	10
1.2.2 Financiële controle	10
1.2.3 Rechtmatigheidsonderzoek	11
1.2.4 Performantie-audit	11
1.2.5 Andere specifieke opdrachten	11
1.2.6 Enkele misvattingen over het Rekenhof	13
1.3 Wat is de plaats van het Rekenhof in het publieke auditsysteem?	13
1.4 Hoe pakt het Rekenhof zijn audits en controles aan?	14
1.5 Hoe is het Rekenhof georganiseerd?	15
1.5.1 College van het Rekenhof	15
1.5.2 Administratieve diensten	16
1.5.3 Organigram	16
1.6 Over welke middelen beschikt het Rekenhof?	17
1.6.1 Human resources	17
1.6.2 Financiële middelen	17
1.6.3 Gebouw	17
1.7 Wat doet het Rekenhof op internationaal vlak?	17
Hoofdstuk 2	19
Controle op de Vlaamse overheid	19
2.1 Hoe is de controle op de Vlaamse overheid georganiseerd?	21
2.1.1 Controlelandschap	21
2.1.2 Single audit	21
2.2 Hoe organiseert het Rekenhof zijn controle op de Vlaamse overheid?	23
2.3 Hoe voert het Rekenhof zijn begrotingsonderzoek uit?	23
2.4 Hoe voert het Rekenhof zijn financiële controle uit?	24
2.4.1 Geïntegreerd risicomodel	24
2.4.2 Rekenhof als groepsauditor	25
2.5 Hoe komen de performantie-audits van het Rekenhof tot stand?	27
2.5.1 Inhoud	27
2.5.2 Auditproces	27
2.6 Wat is het aandeel van de verschillende taken in de totale werktijd?	29

Hoofdstuk 3	31
Samenwerking met het Vlaams Parlement	31
3.1	Welke afspraken bestaan er tussen het Rekenhof en het Vlaams Parlement? 33
3.1.1	Protocol 33
3.1.2	Enquête 33
3.1.3	Opvolging van de Rekenhofaanbevelingen en opvolgingsbesprekingen 33
3.1.4	Inzage en informatierecht 34
3.2	Welke producten bezorgt het Rekenhof aan het Vlaams Parlement? 34
3.2.1	Begrotingsadvies 34
3.2.2	Lenterapport en rekeningenboek 36
3.2.3	Afzonderlijke thematische rapporten 37
3.2.4	Activiteitenverslag 37
Hoofdstuk 4	39
Overzicht van de controlewerkzaamheden 2009-2014 per parlementaire commissie	39
4.1	Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting 41
4.2	Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering en Stedenbeleid 43
4.3	Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand 44
4.4	Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking, Toerisme en Onroerend Erfgoed 44
4.5	Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media 45
4.6	Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Innovatie en Wetenschapsbeleid 47
4.7	Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid 48
4.8	Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening, Energie en Dierenwelzijn 49
4.9	Commissie voor Mobiliteit en Openbare Werken 50
4.10	Commissie voor Onderwijs 53
4.11	Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 56
4.12	Commissie voor Wonen, Armoedebeleid en Gelijke Kansen 57

Voorstelling van het Rekenhof

Hoofdstuk

1.1 Wat zijn de bevoegdheden van het Rekenhof?

Het Rekenhof staat de parlementen bij in de uitoefening van hun toezicht op de uitvoerende macht en streeft naar een verbetering van de werking van de overheid door de administratieve overheden te controleren en het overheidsbeleid te evalueren¹. Het is ingesteld door artikel 180 van de Grondwet.

Het Rekenhof werd opgericht in februari 1830 en zijn bevoegdheden zijn hoofdzakelijk vastgelegd in zijn inrichtingswet van 29 oktober 1846, de bijzondere financieringswet van 16 januari 1989² en de algemene bepalingenwet van 16 mei 2003³. Zijn bevoegdheden tegenover de Vlaamse overheid zijn sinds 1 januari 2012 in hoofdzaak vastgelegd in het rekendecreet⁴. Sedert de zesde staatshervorming vormt artikel 180, vierde lid⁵, van de Grondwet de grondwettelijke basis voor zijn bevoegdheid tegenover de gemeenschappen en gewesten.

Het Rekenhof controleert op een onafhankelijke manier de ontvangsten en de uitgaven van de federale Staat, de gemeenschappen en gewesten, de openbare instellingen die ervan afhangen en de provincies. De controle op de gemeenten behoort niet tot de bevoegdheid van het Rekenhof.

Zesde staatshervorming

Naar aanleiding van de zesde staatshervorming werd artikel 180 van de Grondwet met betrekking tot het Rekenhof aangevuld met twee nieuwe alinea's.

- Artikel 180, vierde lid, vormt de nieuwe grondwettelijke basis voor de controle van het Rekenhof ten aanzien van de gemeenschappen en gewesten. Door de overdracht van bevoegdheden inzake gezondheidsbeleid en justitiehuisen naar de gemeenschappen, alsook door de verruimde fiscale autonomie van de gewesten kreeg het Rekenhof enkele nieuwe specifieke opdrachten (zie 1.2.5).
- Artikel 180, vijfde lid, maakt het mogelijk dat de gemeenschappen en gewesten bij decreet bijkomende taken aan het Rekenhof toekennen, tegen vergoeding. Het betreft taken die het Rekenhof nog niet eerder heeft uitgeoefend voor de gemeenschappen en de gewesten.

De bevoegdheden die zijn overgegaan van de federale overheid naar de gemeenschappen en gewesten, de specifieke opdrachten die in dat kader aan het Rekenhof zijn toegekend en andere recente ontwikkelingen (o.a. de Europese begrotingsregelgeving, de toename van het aantal instellingen die aan de controlebevoegdheid van het Rekenhof zijn onderworpen en de veralgemeende certificering van de overheidsrekeningen), zullen aanpassingen vergen van de werkmethodes van het Rekenhof en van de organisatie van zijn werkzaamheden. Die aanpassingen zal het Rekenhof doorvoeren bij de uitwerking van zijn strategisch plan 2015-2019.

¹ Voor de missieverklaring van het Rekenhof, zie: <https://www.rekenhof.be/Docs/Site/Missieverklaring.pdf>.

² Bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten.

³ Wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof, artikel 10.

⁴ Decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof, artikelen 63 tot 67.

⁵ *De wet kan aan het Rekenhof de controle op de begrotingen en de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten alsook de instellingen van openbaar nut die ervan afhangen, opdragen. Deze kan eveneens toelaten dat het decreet of de in artikel 134 bedoelde regel deze controle regelen. Behoudens voor de Duitstalige Gemeenschap, wordt deze wet aangenomen met de meerderheid bepaald in artikel 4, laatste lid.*

1.2 Wat zijn de opdrachten van het Rekenhof?

Het Rekenhof informeert de diverse parlementen en provincieraden door middel van jaarlijkse boeken en afzonderlijke verslagen met bevindingen, oordelen en aanbevelingen die steunen op:

- begrotingsonderzoek,
- financiële controle,
- wettigheids- en regelmatigheidscontrole: het rechtmatigheidsonderzoek,
- controle op de goede besteding van de overheidsgelden: performantie-audit.

Daarnaast heeft het Rekenhof een rechtsprekende bevoegdheid ten aanzien van de rekenplichtige van wie de rekening een tekort vertoont.

Gaandeweg werd het Rekenhof ook belast met verschillende specifieke opdrachten, bijvoorbeeld de leerlingentelling sinds 2000, de mandatenlijsten en vermogensaangiften sinds 2005. Ook de zesde staatshervorming houdt een aantal nieuwe opdrachten voor het Rekenhof in of heeft gevolgen voor al bestaande opdrachten.

Het jaarverslag 2013 van het Rekenhof gaat dieper in op de evoluties van de bevoegdheden (hoofdstuk 2)⁶. Hieronder worden de belangrijkste opdrachten kort toegelicht.

1.2.1 Begrotingsonderzoek

Als budgettair raadgever onderzoekt het Rekenhof de ontwerpbegrotingen en begrotingsaanpassingen die de regeringen bij de parlementen indienen. Het Rekenhof bezorgt zijn commentaar en opmerkingen aan het betrokken parlement vóór de goedkeuring van de begroting.

1.2.2 Financiële controle

De federale Staat, de gemeenschappen en gewesten, hun openbare instellingen, en de provincies leggen jaarlijks rekening af over het gebruik van de hun toevertrouwde middelen.

De rekeningen worden aan het Rekenhof voorgelegd. Dat onderzoekt of certificeert die rekeningen, naargelang van de regelgeving die van toepassing is. Bij zijn financiële controle gaat het Rekenhof de betrouwbaarheid, de juistheid en volledigheid van de financiële staten na, onder meer aan de hand van een toetsing van de boekhoudkundige operaties aan de regelgeving op de rijkscomptabiliteit.

Het Rekenhof controleert ook de rekeningen van de openbare rekenplichtigen, dat zijn de ambtenaren van de uitvoerende macht die overheidsgelden innen en/of uitbetalen. Als de rekening van een rekenplichtige een tekort vertoont en de administratieve overheid hem dagvaardt voor het Rekenhof, verleent het Rekenhof hem bij arrest kwijting of veroordeelt hem tot de aanzuivering van het tekort of tot terugbetalen van een gedeelte van het tekort.

⁶ https://www.rekenhof.be/Docs/2014_21_Jaarverslag2013.pdf.

1.2.3 Rechtmatigheidsonderzoek

Het Rekenhof controleert of de overheidsontvangsten en -uitgaven wettig en regelmatig zijn. Het gaat na of ze overeenstemmen met de begrotingswetten: zijn er voldoende kredieten beschikbaar, worden de verrichtingen juist aangerekend, ... Het gaat ook na of de rechtsregels die op de verrichting van toepassing zijn, correct worden toegepast: de regelgeving op de overheidsopdrachten, op de toekenning en aanwending van subsidies, op de werving van overheidspersoneel, ...

1.2.4 Performantie-audit

Het Rekenhof onderzoekt ook of de overheidsgelden goed worden besteed. Bij die controle gaat het in het bijzonder na of de uitvoering van het overheidsbeleid (gezondheidszorg, justitie, werk, fiscaliteit, onderwijs, leefmilieu, mobiliteit, enz.) voldoet aan de criteria van zuinigheid, doeltreffendheid en doelmatigheid.

- Zuinigheid: zijn de vereiste financiële, menselijke en materiële middelen op zowel kwalitatief als kwantitatief vlak, op het gepaste ogenblik en tegen de laagst mogelijke kostprijs verworven?
- Doeltreffendheid: in hoeverre heeft het beleid de doelstellingen verwezenlijkt?
- Doelmatigheid: wat is de relatie tussen de ingezette middelen en de bereikte resultaten? Zijn met andere woorden de financiële, menselijke en materiële middelen optimaal gebruikt?

1.2.5 Andere specifieke opdrachten

Tot slot kreeg het Rekenhof de voorbije twee decennia en recent als gevolg van de zesde staats-hervorming diverse specifieke opdrachten, zoals:

- *Leerlingentelling*

Aan de Franse en Vlaamse Gemeenschap worden btw-ontvangsten overgedragen op basis van een verdeelsleutel, die steunt op het aantal onder de leerplicht vallende leerlingen die regelmatig zijn ingeschreven in het lager en secundair onderwijs dat de betrokken gemeenschap inricht of subsidieert. De vaststelling van de leerlingenaantallen door de gemeenschappen maakt sinds 2000 het voorwerp uit van een controle door het Rekenhof. Het Rekenhof verifieert de door elke gemeenschap bezorgde elektronische bestanden, zowel op de geschiktheid voor controle, op de exactheid van de erin opgenomen gegevens, als op de naleving van de wettelijke criteria. Het Rekenhof bezorgt de gecontroleerde en gecorrigeerde leerlingenaantallen aan het federale parlement en de federale regering.

- *Verkiezingsuitgaven en boekhouding van de politieke partijen*

Sinds 2003 is het Rekenhof belast met een adviesopdracht inzake de controle van de verkiezingsuitgaven van de politieke partijen en van de individuele kandidaten. Dat advies is verplichtend voor de verkiezingen van het Europees Parlement, het federaal parlement en het Vlaams Parlement. Voor de verkiezingen van de andere deelparlementen oefent het Rekenhof die opdracht slechts uit op hun uitdrukkelijk verzoek.

Ook is het Rekenhof in het kader van de financiering van de politieke partijen belast met een adviesopdracht inzake de juistheid en volledigheid van de financiële verslagen over de jaarrekeningen die elke politieke partij die een publieke dotatie ontvangt, moet bezorgen aan de Kamer van volksvertegenwoordigers. Sinds 2013 dient het Rekenhof ook alle balans- en resultatenrekeningen te controleren.

- *Mandatenlijsten en vermogensaangiften*

Sinds 1 januari 2005 is het Rekenhof belast met een controle op de indiening en volledigheid van de mandatenlijsten, en met een controle op de indiening van de vermogensaangiften, die een groot aantal openbare mandatarissen (ministers, parlementairen, lokale mandatarissen) en hoge openbare ambtenaren jaarlijks (wat de mandatenlijsten betreft) of op bepaalde tijdstippen (wat de vermogensaangiften betreft) aan het Rekenhof moeten bezorgen. Het Rekenhof publiceert de mandatenlijsten in het Belgisch Staatsblad. Het staat in voor de bewaring, onder gesloten omslag, van de vermogensaangiften, die alleen door een onderzoeksrechter in het kader van een strafrechtelijk onderzoek kunnen worden geopend. Die opdracht impliceert de jaarlijkse verwerking van ongeveer 8.000 mandatenlijsten en gemiddeld ongeveer 2.000 vermogensaangiften.

- *Gezondheidsbeleid*

In het kader van de zesde staatshervorming en de nieuwe bevoegdheidsoverdrachten inzake gezondheidsbeleid naar de gemeenschappen, zal het Rekenhof met betrekking tot decretale initiatieven inzake de erkenningsnormen van ziekenhuizen, ziekenhuisdiensten, zorgprogramma's en ziekenhuisfuncties de gevolgen moeten evalueren op korte en lange termijn op de federale begroting en de begroting van de sociale zekerheid. Het Rekenhof bezorgt zijn verslag aan de aanvrager van het advies, aan de federale regering en aan alle gemeenschapsregeringen. Bovendien dient het Rekenhof jaarlijks een omstandig verslag op te stellen over de weerslag, tijdens het vorige begrotingsjaar, van de van kracht zijnde erkenningsnormen van de gemeenschappen op de federale begroting en op de begroting van de sociale zekerheid.

- *Justitiehuisen*

De overdracht in het kader van de zesde staatshervorming van de bevoegdheid voor de justitiehuisen naar de gemeenschappen gaat gepaard met de toekenning van een dotatie die kan worden aangepast naargelang het aantal opdrachten van de justitiehuisen ter uitvoering van de federale wetgeving (opdrachten door een gerechtelijke of administratieve overheid toevertrouwd aan een justitieassistent, zoals de opvolging van de strafuitvoering). In die optiek moet het Rekenhof vanaf het begrotingsjaar 2019, en dit om de drie jaar, per gemeenschap de evolutie over de laatste drie jaar berekenen van het aantal opdrachten die ter uitvoering van federale wetgeving aan de justitiehuisen zijn toegekend.

- *Fiscale autonomie*

Het Rekenhof dient, in het kader van de aan de gewesten toegekende fiscale autonomie, twee eenmalige rapporten op te stellen, respectievelijk op 31 december 2016 en 30 april 2017, met het oog op de vaststelling van de autonomiefactor. Op grond van de autonomiefactor

wordt bepaald welk gedeelte van de belastingen is bestemd voor de federale Staat. Het resterende gedeelte komt toe aan de gewesten, die op dat deel opcentiemen kunnen heffen.

De al bestaande adviesopdracht met betrekking tot ontwerpen en voorstellen van decreten en ordonnanties tot invoering van algemene belastingverminderingen of vermeerderingen, opcentiemen of kortingen op de personenbelasting blijft in enigszins gewijzigde vorm behouden. Tot nu had de adviesopdracht betrekking op zowel de naleving van het maximumpercentage als op de naleving van het principe van de progressiviteit. Het advies over de naleving van het maximumpercentage verdwijnt, maar de adviesopdracht inzake het principe van de progressiviteit wordt uitgebreid en er zal jaarlijks een advies moeten worden verleend over de progressiviteit van de gewestelijke opcentiemen op de personenbelasting. Het Rekenhof moet zijn adviezen bezorgen aan de federale regering en aan de gewestregeringen.

Op grond van het nieuwe vijfde lid van artikel 180 van de Grondwet kan de wetgevende macht *bijkomende taken* toekennen aan het Rekenhof. Het opdrachtgevende gewest of de opdrachtgevende gemeenschap moet een vergoeding betalen aan het Rekenhof om die taken uit te voeren. De taken worden toegekend bij decreet of ordonnantie. De vergoeding wordt op eensluidend advies van het Rekenhof vastgesteld. Het betreft taken die het Rekenhof nog niet eerder heeft uitgeoefend ten behoeve van de deelstaten vóór de inwerkingtreding van dit vijfde lid.

1.2.6 Enkele misvattingen over het Rekenhof

Zoals blijkt uit voorgaande punten, zijn aan het Rekenhof heel wat opdrachten toebedeeld. Die zijn inmiddels goed bekend. Niettemin blijkt uit contacten in het kader van de auditwerkzaamheden en soms ook uit berichtgeving in de media dat er misvattingen bestaan over de plaats van het Rekenhof in het overheidslandschap of over de draagwijdte van zijn optreden.

Zo wordt het Rekenhof soms verkeerdelijk gesitueerd binnen de administratie (uitvoerende macht) of wordt het geassocieerd met een ministerieel departement (bijvoorbeeld Financiën) of met de Inspectie van Financiën.

Ook wordt het Rekenhof soms beschouwd als een instelling voor fraudebestrijding, al dan niet met politionele of gerechtelijke bevoegdheden. Het Rekenhof heeft uiteraard aandacht voor integriteit binnen de overheid, maar spoort niet actief fraude of andere strafbare feiten op (forensische audit). Als het van dergelijke feiten kennis krijgt tijdens zijn werkzaamheden, licht het de bevoegde instanties daarover in.

1.3 Wat is de plaats van het Rekenhof in het publieke auditsysteem?

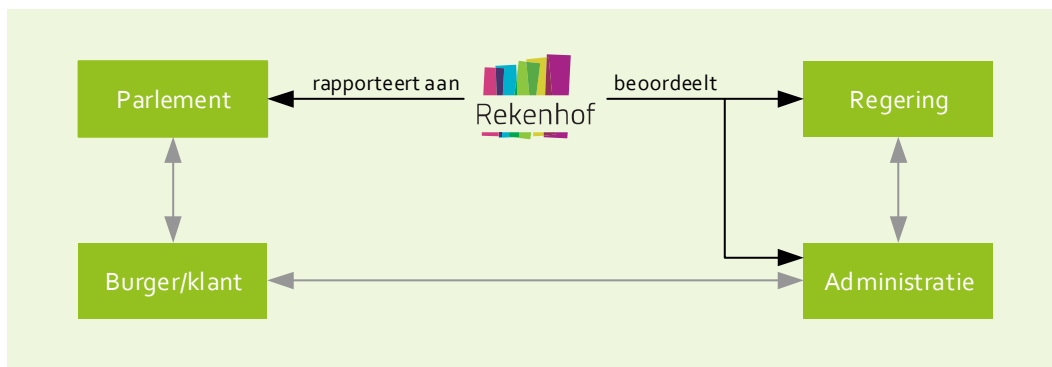
De onderstaande figuur 1 geeft een vereenvoudigde voorstelling van de publieke sector en vormt een goed aanknopingspunt om de verschillende controleactoren te situeren⁷. Er zijn – sterk vereenvoudigd – vier actoren:

- het individu, dat een dubbele rol heeft in dit systeem: enerzijds als burger (kiezer, belastingbetaler, enz.) en anderzijds als klant/gebruiker van overheidsdiensten;

⁷ Dit schema is uiteraard een vereenvoudiging. In een complexere voorstelling zouden meer actoren in kaart moeten worden gebracht (die kunnen overigens verschillen naargelang de aard van de verantwoording: financieel, rechtmatigheid, performantie), alsook de interactie tussen verschillende bestuursniveaus (lokaal, regionaal, federaal, Europees).

- het parlement, met verkozen vertegenwoordigers;
- de regering met de ministers;
- de administratie, in vele organisatievormen (departementen, agentschappen, enz.).

Figuur 1 – Schematische voorstelling publieke sector en positionering Rekenhof

Tussen die actoren bestaan er verantwoordingsrelaties:

- Er bestaat een verantwoordingrelatie tussen parlement en burger: burgers kiezen parlementsleden, die onder meer via verkiezingen rekenschap afleggen. Auditors spelen geen rol in deze verantwoordingrelatie. Die rol is weggelegd voor de media, het middenveld, de politieke partijen, enz. Zij kunnen uiteraard informatie uit auditrapporten benutten om de burger te informeren.
- Het parlement keurt de begroting goed, geeft zijn vertrouwen aan het regeringsbeleid en roept de regering ter verantwoording over de wijze waarop ze de begroting en het beleid heeft uitgevoerd, de wijze waarop de inkomsten zijn geïnd en de uitgaven zijn verricht. Er bestaat dus een verantwoordingrelatie tussen regering en parlement. Dat is het werkkterrein van het Rekenhof. Het Rekenhof ondersteunt de parlementen in hun controle op de regeringen: zij beoordeelt regering en administratie en informeert het parlement hierover.
- Er bestaat ook een verantwoordingrelatie tussen administratie en regering, en binnen de administratie zijn er ook vele verantwoordingrelaties (bijvoorbeeld tussen management en raad van bestuur, tussen management en personeel). Dat is het werkkterrein van interne auditdiensten, de bedrijfsrevisor, enz.
- Tot slot kunnen burgers als klant van publieke diensten administraties ook direct ter verantwoording roepen: via klachtenprocedures, door naar de rechtbank te stappen, door ombudsdiensten in te schakelen, enz.

1.4 Hoe pakt het Rekenhof zijn audits en controles aan?

Het Rekenhof oefent, naast de wettelijk verplichte recurrente opdrachten, zijn audits en controles op eigen initiatief uit. Dat algemene principe van onafhankelijkheid waarborgt de objectiviteit en onpartijdigheid. Daarnaast kunnen de parlementen het Rekenhof belasten met specifieke onderzoeksopdrachten⁸.

⁸ Het Vlaams Parlement heeft de procedure daarvoor vastgelegd in artikel 96 van zijn reglement.

Het Rekenhof bepaalt zelf de procedures en methodes om zijn controles uit te voeren en de resultaten ervan mee te delen, dit in overeenstemming met de internationale standaarden voor publieke audit (zie 1.7). Het legt zijn controledoelstellingen vast in meerjarige strategische plannen en in jaarlijkse operationele plannen en beheersplannen.

De controles van het Rekenhof gebeuren a posteriori, d.w.z. nadat de overheid de verrichtingen heeft voltrokken, en worden uitgevoerd door controleteams. De betrokken administraties worden vooraf over de controle ingelicht.

Het Rekenhof is gemachtigd zich alle documenten en inlichtingen te doen verstrekken. De controleteams werken vooral op basis van verantwoordingsstukken die aan het Rekenhof worden bezorgd en van informatie die ze ter plaatse bij de gecontroleerde instantie verzamelen. Het Rekenhof staft zijn vaststellingen, oordelen en aanbevelingen met bewijsstukken en richt zich daarbij naar de internationale auditnormen (zie 1.7).

In een tegensprekelijke procedure biedt het Rekenhof de administraties en de ministers de gelegenheid hun standpunt mee te delen over de resultaten van zijn controles. Hun reactie wordt verwerkt in het eindverslag dat het Rekenhof aan de parlementen bezorgt.

1.5 Hoe is het Rekenhof georganiseerd?

Het Rekenhof bestaat uit een college van twaalf leden dat wordt bijgestaan door een ambtenarenkorps.

1.5.1 College van het Rekenhof

De leden van het Rekenhof worden door de Kamer van volksvertegenwoordigers benoemd. Om hun onafhankelijkheid en onpartijdigheid te waarborgen, heeft de wetgever een stelsel van onverenigbaarheden en verbodsbepalingen ingevoerd. De wedden en pensioenen van de leden van het Rekenhof zijn bij wet vastgelegd.

Het Rekenhof is samengesteld uit een Nederlandse kamer en een Franse kamer, die samen de algemene vergadering vormen:

- De algemene vergadering is bevoegd voor de dossiers in verband met de federale Staat, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, de Duitstalige Gemeenschap, de openbare instellingen die ervan afhangen, alsook voor de interpretatie van de Europese en de federale regelgeving.
- De Nederlandse kamer is exclusief bevoegd voor de dossiers betreffende de Vlaamse Gemeenschap, het Vlaams Gewest, de openbare instellingen die ervan afhangen en de Vlaamse provincies.
- De Franse kamer is exclusief bevoegd voor de dossiers aangaande de Franse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie, het Waals Gewest, de openbare instellingen die ervan afhangen en de Waalse provincies.

Elke kamer bestaat uit een voorzitter, vier raadsheren en een griffier. De oudst benoemde voorzitter en griffier dragen respectievelijk de titel van eerste voorzitter en hoofdgriffier.

De Nederlandse kamer, de Franse kamer en de algemene vergadering komen elke week samen. Buitengewone vergaderingen kunnen bijeengeroepen worden. De zittingen zijn niet openbaar.

Het Rekenhof neemt rechtstreeks contact met de ministers en de algemene besturen. Het voert daarentegen geen briefwisseling over zijn dossiers met particulieren of privéondernemingen.

1.5.2 Administratieve diensten

De diensten van het Rekenhof zijn onderverdeeld in drie sectoren die samen tien directies omvatten. De directies worden elk geleid door een eerste-auditeur-directeur (EAD).

Sector I is een ondersteunende sector. Hij bestaat uit de directie Coördinatie en Studies, die ook de Griffie van de mandatenlijsten en vermogensaangiften omvat, en de directie Algemene Zaken.

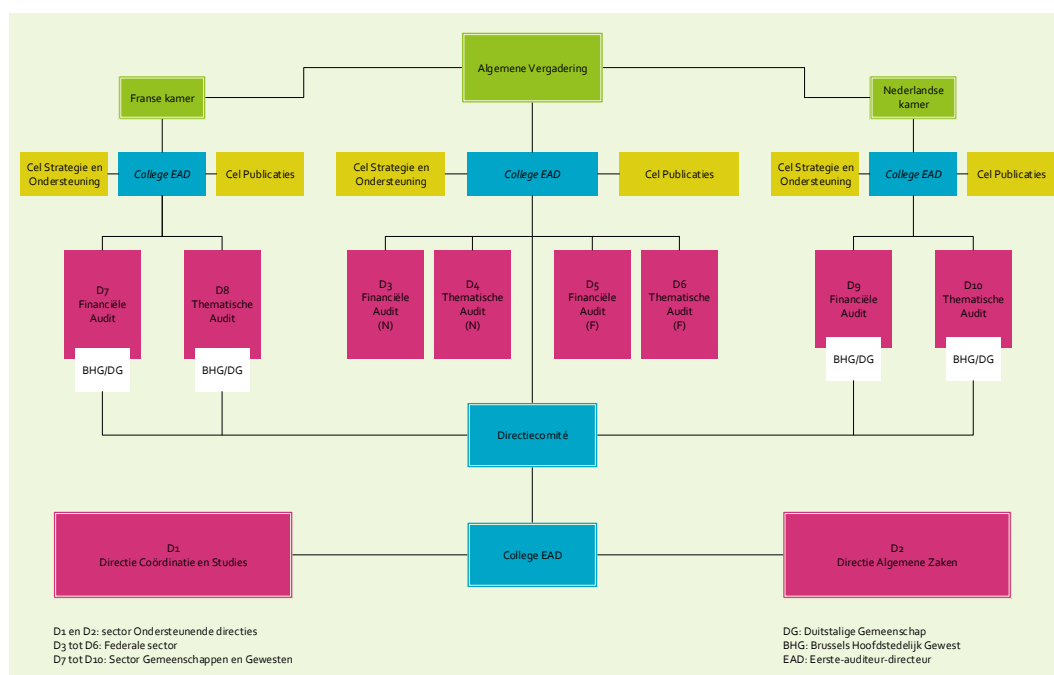
Sectoren II (federaal) en III (gemeenschappen en gewesten) zijn operationele sectoren. Ze zijn samengesteld uit directies die tot de financiële of tot de thematische pijler behoren.

- De financiële pijler onderzoekt de begroting, verricht financiële audits en controleert de rekeningen van de overheidsdiensten en rekenplichtigen. Daarbij worden ook rechtmatigheidscontroles uitgevoerd.
- De thematische pijler verricht performantieaudits, waarin vaak ook rechtmatigheidsaspecten aan bod komen. Vandaar dat soms ook wordt gesproken van *thematische audits*.

1.5.3 Organigram

Het college van het Rekenhof en de administratieve diensten zijn weergegeven in onderstaand organigram.

Figuur 2 – Organigram van het Rekenhof

1.6 Over welke middelen beschikt het Rekenhof?

1.6.1 Human resources

Het Rekenhof staat zelf in voor de aanwerving van zijn personeel. Vergelijkende wervingsexamen worden periodiek georganiseerd, doorgaans in samenwerking met Selor.

In september 2014 stelde het Rekenhof 468,1 personeelsleden uitgedrukt in voltijds equivalent tewerk. Daarvan behoort 58% tot niveau A (masterniveau).

1.6.2 Financiële middelen

Het Rekenhof ontvangt een dotatie ten laste van de federale begroting. Voor 2014 bedroeg die 49.910.000 euro. De lonen vormen de grootste uitgavengroep (ruim 80% van de uitgaven).

1.6.3 Gebouw

Het Rekenhof betreft sinds 1984 een gebouwencomplex aan de Regentschapsstraat 2 in Brussel. Het beheer gebeurt in samenwerking met de Regie der Gebouwen. Voor zijn controles gaat het Rekenhof ter plaatse bij de gecontroleerde instanties.

1.7 Wat doet het Rekenhof op internationaal vlak?

Het Rekenhof maakt deel uit van de *International Organization of Supreme Audit Institutions* (INTOSAI), dit is de wereldwijde organisatie van *Supreme Audit Institutions* (de internationale term voor Rekenhoven of Rekenkamers), opgericht in 1953 als niet-gouvernementele organisatie van de Verenigde Naties. INTOSAI telt momenteel 193 leden.

Binnen INTOSAI zijn er regionale werkgroepen, zoals EUROSAI (*European Organization of Supreme Audit Institutions*), AFROSAI (*African Organization of Supreme Audit Institutions*), enz.

INTOSAI ontwikkelt internationale standaarden voor audits in de publieke sector⁹, de ISSAI (*International Standards of Supreme Audit Institutions*). Het Rekenhof werkt in het kader van INTOSAI en EUROSAI mee aan de ontwikkeling van die internationale auditstandaarden en neemt deel aan werkgroepen en seminars.

Daarnaast bestaan er ook heel wat bilaterale contacten met andere Rekenkamers:

- het Rekenhof ontvangt regelmatig buitenlandse delegaties;
- het Rekenhof werkt geregeld mee aan internationale joint audits, bv. recent was er een audit over de kwaliteitsbewaking van het hoger onderwijs in Nederland en Vlaanderen;
- het Rekenhof werkt samen met de Europese Rekenkamer aan de controle van de uitgaven van de Europese Unie: als waarnemer bij DAS-onderzoeken¹⁰, als lid van werkgroepen van hoge controle-instellingen over financieel management van Europese gelden, over btw, enz.

⁹ Deze zijn terug te vinden op www.issai.org.

¹⁰ DAS: Déclaration d'Assurance of jaarlijkse betrouwbaarheidsverklaring die de Europese Rekenkamer aflevert.

Controle op de Vlaamse overheid

Hoofdstuk

2

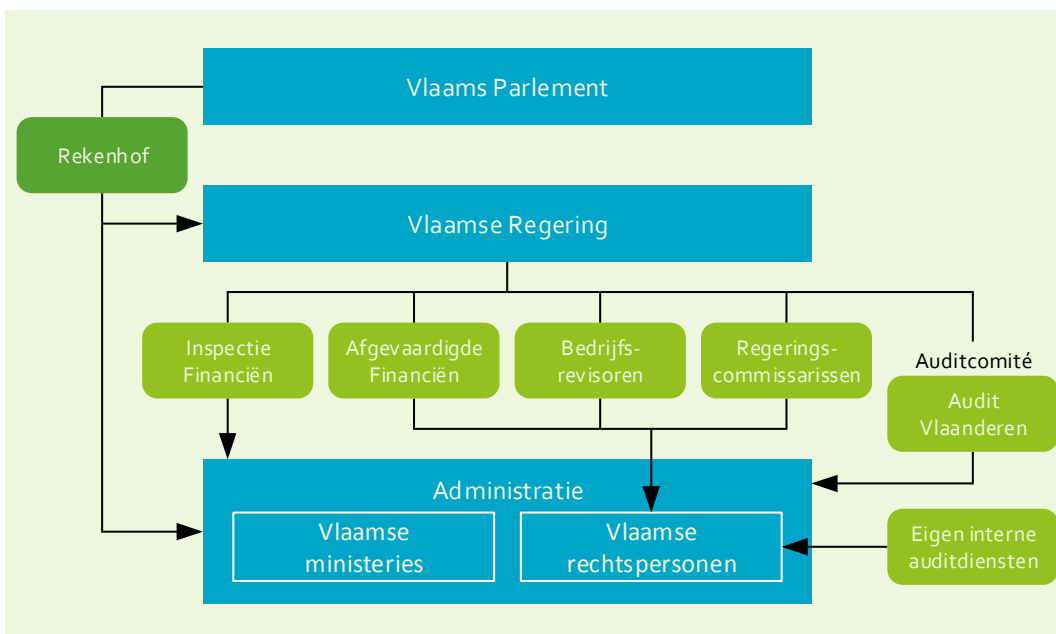
2.1 Hoe is de controle op de Vlaamse overheid georganiseerd?

2.1.1 Controlelandschap

Het controlelandschap bij de Vlaamse overheid situeert zich op twee niveaus:

- De externe controle door het Rekenhof. Het Rekenhof staat het parlement bij in zijn controle op de uitvoerende macht (Vlaamse Regering en administratie).
- De interne controle door verschillende actoren. Het interne controlelandschap bij de Vlaamse overheid kenmerkt zich door een complexe structuur met vele spelers die de Vlaamse Regering en/of administratie bijstaan: de Inspectie van Financiën, afgevaardigden van Financiën, regeringscommissarissen, bedrijfsrevisoren, het Auditcomité en Audit Vlaanderen, interne auditdiensten, enz.

Figuur 3 – Controle op de Vlaamse overheid

2.1.2 Single audit

Het controlelandschap is niet alleen complex, het vertoonde ook tot een aantal jaren geleden een aantal tekortkomingen: er was onvoldoende organisatiebeheersing, de diverse controleactoren werkten naast elkaar, er was te weinig informatiedoorstroming en er was sprake van overlappingsen die de controlelast negatief beïnvloedden.

Het Rekenhof bracht in maart 2006 de controleactoren en gecontroleerden van de Vlaamse overheid rond de tafel met als doel de efficiëntie en effectiviteit van het toezicht en de controle bij de Vlaamse overheid te verbeteren. Dat mondde uit in een aantal realisaties. Zo werkten de controleactoren, het Rekenhof en de gecontroleerden samen een conceptnota uit over single audit¹¹. De conceptnota bevatte zeven principes die bepalend zijn voor de uitbouw van single audit, zoals het principe dat alle entiteiten rekenschap zijn verschuldigd (accountability), het principe dat het management verantwoordelijk is voor de organisatiebeheersing, dat er wordt

¹¹ Stuk 37-B (2008-2009) – Nr. 1.

ingezet op een voortdurende kwaliteitsverbetering, en dat de controleactoren en het Rekenhof zoveel mogelijk gebruik maken van voorgaande controles. Een andere realisatie vormen de afsprakennota's Rekenhof – IAVA (2009) en Rekenhof – Audit Vlaanderen – IBR (2011 en 2014).

Single audit: a work in progress

In de conceptnota voorgelegd aan het Vlaams Parlement staat single audit voor *Eén enkel auditmodel voor de Vlaamse overheid, waarbij elk controleniveau voortbouwt op het voorgaande, met als doel de last voor de gecontroleerde te verminderen en de kwaliteit van de audit op te voeren, maar zonder de onafhankelijkheid van de betrokken auditororganen te ondergraven.*

Single audit is bedoeld om de controlelast te verminderen en de kwaliteit van de controle te verbeteren door controleactoren te laten samenwerken. Voor de controleactoren en het Rekenhof leidt single audit tot efficiëntere en effectievere audits.

Sinds de rondetafelconferentie in 2006 is de samenwerking tussen controleactoren gegroeid en is er heel wat gerealiseerd op het vlak van single audit. Single audit werd verankerd in het rekendecreet en verder uitgewerkt in een besluit over controle en single audit.

Tussen de controleactoren en het Rekenhof is er een regelmatig en gestructureerd overleg in de stuurgroep en in de ESR95-werkgroep. Samen worden studiedagen over gemeenschappelijke thema's georganiseerd. Op het terrein werken de controleactoren en het Rekenhof samen en wisselen informatie uit over strategie, planning, monitoring en risicoanalyse, controlemethodieken en auditresultaten. Het Rekenhof positioneert zich als groepsauditor bij de financiële controle en werkt daarbij samen met de bedrijfsrevisoren die groepsonderdelen auditen.

Single audit blijft evenwel een work in progress. Nieuwe vormen van samenwerking kunnen de bestaande afspraken tussen de controleactoren verder verfijnen. Deelthema's zoals risico-beheer moeten worden uitgediept en geconcretiseerd. Het single-auditconcept wordt ook door andere overheden de lokale overheden, de federale overheid, enz. als een meerwaarde gezien. Op termijn behoort een uitbreiding van single audit zeker tot de mogelijkheden, rekening houdend met de specifieke verantwoordelijkheden en doelgroepen van de controleactoren en het Rekenhof. Er moet ook worden over gewaakt dat de aanpak van single audit up-to-date blijft (bijvoorbeeld Europa, staatshervorming, Vlaamse prestatiebegroting, ...).

Het concept single audit werd binnen de Vlaamse overheid verankerd in het rekendecreet van 8 juli 2011 en het besluit van de Vlaamse Regering van 7 september 2012 over controle en single audit. De verdere uitwerking van single audit vindt plaats in de stuurgroep single audit, een werkgroep waarin de controleactoren van de Vlaamse overheid en het Rekenhof zijn vertegenwoordigd en die periodiek vergadert over thema's gerelateerd aan single audit, bijvoorbeeld uitbouw van het permanent dossier, risicomangement, enz. Daarnaast bestaat sinds eind 2012 ook een ESR95-werkgroep, waarin de financiële controleactoren zijn vertegenwoordigd. Die werkgroep behandelt vooral boekhoudtechnische problemen en bewaakt de uniforme interpretatie van de boekhoudregels. Aan de ontwikkelingen inzake single audit werd een thema-artikel gewijd in het activiteitenverslag 2012 van het Rekenhof aan het Vlaams Parlement (hoofdstuk 2)¹².

¹² Stuk 38 (2012-2013) – Nr. 1.

2.2 Hoe organiseert het Rekenhof zijn controle op de Vlaamse overheid?

De controle ten aanzien van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest is in handen van de 9^e directie (financiële pijler) en de 10^e directie (thematische pijler) van het Rekenhof, die samen sector III-N vormen. De taakverdeling over de diensten van die twee directies houdt rekening met de indeling van de Vlaamse overheid in beleidsdomeinen (BD).

9 ^e directie:
financiële pijler	• dienst 1: Vlaamse Gemeenschap: coördinatie begroting en algemene rekeningen, BD Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid, BD Bestuurszaken, BD Financiën en Begroting, kabinetten • dienst 2: Vlaamse Gemeenschap: BD Internationaal Vlaanderen, BD Onderwijs en Vorming, BD Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, BD Cultuur, Jeugd, Sport en Media • dienst 3: Vlaamse Gemeenschap: BD Economie, Werk en Innovatie, BD Werk en Sociale Economie, BD Landbouw en Visserij, BD Leefmilieu, Natuur en Energie, BD Mobiliteit en Openbare Werken • dienst 4: Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Duitstalige Gemeenschap, Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, provincies, Vlaamse Gemeenschap: BD Ruimtelijke Ordening en Wonen
10 ^e directie:
thematische pijler	• dienst 1: BD Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid, BD Bestuurszaken, BD Onderwijs en Vorming en Ambtenarenzaken • dienst 2: BD Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, BD Cultuur, Jeugd, Sport en Media, BD Internationaal Vlaanderen en BD Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed • dienst 3: BD Leefmilieu, Natuur en Energie, BD Landbouw en Visserij, BD Economie, Wetenschap en Innovatie, BD Werk en Sociale Economie, en BD Mobiliteit en Openbare Werken

Een directie staat onder de leiding van een eerste-auditeur-directeur, een dienst staat onder de leiding van een eerste-auditeur-revisor. In september 2014 telden de twee directies 78,3 personeelsleden uitgedrukt in voltijds equivalent. De verhouding financiële pijler/thematische pijler is ongeveer 60/40.

2.3 Hoe voert het Rekenhof zijn begrotingsonderzoek uit?

Het rekendecreet bepaalt dat het Rekenhof aan het Vlaams Parlement zijn opmerkingen meedeelt over elk ontwerp van begroting of begrotingsaanpassing, de bijbehorende memorie van toelichting en de meerjarenraming¹³.

Het begrotingsonderzoek vindt plaats na indiening van het begrotingsontwerp door de Vlaamse Regering, maar vóór goedkeuring ervan door het Vlaams Parlement. Omdat het is

¹³ De meerjarenraming volgt dikwijls pas enkele weken na de andere begrotingsdocumenten, zodat het Rekenhof dat document niet in zijn verslag over het begrotingsonderzoek kan meenemen. Soms wordt er een bijkomend verslag aan gewijd.

bedoeld om het Vlaams Parlement te ondersteunen bij de behandeling van het regeringsontwerp, legt het Rekenhof zijn verslag voor bij de start van het parlementair debat in de commissie Algemeen beleid, Financiën en Begroting. Het licht zijn verslag ook toe in die commissie.

De periode tussen de indiening van het begrotingsontwerp en de parlementaire behandeling ervan is doorgaans beperkt tot een tweetal weken. Het begrotingsonderzoek vergt van het Rekenhof dan ook een efficiënte organisatie. De begrotingscel van het Rekenhof coördineert het onderzoek en behandelt de beleidsdomeinoverschrijdende aspecten van de begroting. Voor de beleidsdomeinspecifieke aspecten doet de cel een beroep op medewerkers die het beleidsdomein goed kennen en nadien ook belast zijn met de controle over de begrotingsuitvoering en de rekeningen van dat beleidsdomein.

Inhoudelijk behandelt het Rekenhof zowel aspecten van financiële aard (bijvoorbeeld raming van het uitgavenkrediet, berekening van het vorderingensaldo), als aspecten van rechtmatigheid (bijvoorbeeld respect voor de bepalingen van het rekendecreet) en doelmatigheid (bijvoorbeeld relatie tussen de begrotingskredieten en de beleidsdoelstellingen).

2.4 Hoe voert het Rekenhof zijn financiële controle uit?

2.4.1 Geïntegreerd risicomodel

Het rekendecreet van 8 juli 2011 breidde de controlebevoegdheid van het Rekenhof uit tot alle entiteiten die door de Nationale Bank van België, in overleg met het Instituut voor de Nationale Rekeningen, worden geclassificeerd in de ESR-sector Vlaamse Gemeenschap onder sectorcode 1312. Het betreft ministeries, diensten met afzonderlijk beheer, intern verzelfstandigde agentschappen met en zonder rechtspersoonlijkheid, publiek- en privaatrechtelijk extern verzelfstandigde agentschappen, Vlaamse openbare instellingen van het type A, B en sui generis, strategische adviesraden, eigen vermogens, maar ook de universiteiten, hogescholen, associaties en de erkende kredietmaatschappijen inzake woonbeleid. De laatst geactualiseerde lijst van 30 september 2014 van de Nationale Bank omvat een driehonderdtal entiteiten met sectorcode 1312. Daarnaast heeft het Rekenhof een controlebevoegdheid over enkele instellingen die buiten de ESR-consolidatiekring vallen, zoals het Universitair Ziekenhuis Gent en de Watergroep. Als gevolg van het rekendecreet is het aantal instellingen die onder de controlebevoegdheid van het Rekenhof vallen meer dan verdubbeld.

Ter uitvoering van een protocol van 4 juli 2006 controleert het Rekenhof ook jaarlijks de rekeningen van het Vlaams Parlement en van de aan het Vlaams Parlement verbonden instellingen, met name het Kinderrechtencommissariaat, de Vlaamse Ombudsdienst, het Instituut Samenleving en Technologie en het Vlaams Instituut voor Vrede en Geweldpreventie. Ter uitvoering van het protocol van 28 april 1997 controleert het de rekeningen van de vzw Pensioenen Vlaamse Volksvertegenwoordigers.

Door de uitbreiding van de controlebevoegdheid van het Rekenhof is een volkomen controle¹⁴ op entiteitsniveau niet mogelijk. Het Rekenhof heeft dan ook een nieuwe financiële controlestrategie ontwikkeld, waarbij het vertrekt van een geconsolideerde aanpak van de controle en daarbij maximaal gebruik maakt van de controleresultaten van andere controleactoren. De principes van die financiële controlestrategie zijn de volgende:

- Er is een sturende rol weggelegd voor het begrotingsonderzoek en -analyse: het Rekenhof besteedt bij de controle op de uitvoering van de begroting maximaal aandacht aan de begrotingsaccenten van de Vlaamse Regering (nieuw beleid, besparingsmaatregelen, eenmalige operaties, enz.) en aan zijn opmerkingen bij de begrotingen.
- Doordat het aantal te controleren instellingen ruim is toegenomen, streeft het Rekenhof naar een volkomen controle op het niveau van de geconsolideerde Vlaamse overheid in plaats van een volkomen controle op entiteitsniveau.
- Het Rekenhof stuurt zijn controles sinds de rekeningen over 2012 vanuit een geïntegreerd risicomodel: de focus ligt op de wettigheid en financiële controle bij zowel ministeries als agentschappen.
- Het single-auditconcept wordt geïntegreerd in de controles van het Rekenhof: dat veronderstelt een optimale afstemming met de controleactiviteiten van de controleactoren, waaronder de bedrijfsrevisor voor de financiële controle.

Zijn geïntegreerd financiële risicomodel, FORM, steunt op twee criteria: het financieel-budgettaire gewicht van een begrotingsartikel en de klemtonen die de Vlaamse Regering in de begroting legt. Door prioriteit te geven aan de grotere budgetten en aan de thema's die in de begroting extra aandacht krijgen, streeft het Rekenhof naar een evenwicht tussen actualiteitswaarde en voldoende afdekking. Die afdekking heeft het nodig om zich een globaal oordeel te kunnen vormen over de uitvoering van de begroting. Bij de selectie van de controles speelt ook de risico-inschatting een belangrijke rol. De controles bestaan uit rekeningencontroles, transactiecontroles, analytisch onderzoek en diepteonderzoeken.

2.4.2 Rekenhof als groepsauditor

Met het oog op single audit zette het Rekenhof in 2013 belangrijke stappen om de samenwerking met de bedrijfsrevisoren bij de rekeningencontrole in goede banen te leiden. Het werkte daartoe een conceptnota uit waarin het zich positioneert als groepsauditor voor de financiële controle. In augustus 2013 verklaarde de raad van het IBR zich akkoord met de toepassing van het auditconcept voor de instellingen van de Vlaamse overheid. Dat betekent dat het IBR het Rekenhof als groepsauditor beschouwt en dat het Rekenhof groepsinstructies voor de onderliggende entiteiten zal uitvaardigen vanaf de rekeningencontroles over 2014.

In zijn samenwerking met de bedrijfsrevisoren zal het Rekenhof als groepsauditor de principes van ISA 600/ISSAI 1600 toepassen. Die internationale controlestandaarden geven aanwijzingen over hoe een groepsauditor omgaat met de werkzaamheden van een andere auditor voor een of meer groepsonderdelen. Het Rekenhof is als groepsauditor verantwoordelijk voor de controle van de geconsolideerde cijfers.

¹⁴ Een volkomen controle is erop gericht een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de financiële overzichten als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevatten als gevolg van fraude of van fouten.

Internationale controlestandaarden: ISSAI 1600

INTOSAI, de internationale organisatie van rekenkamers, heeft de internationale standaarden voor financiële audit (ISA's) geïntegreerd in het eigen normenkader (ISSAI), zodat zij ook door rekenkamers kunnen worden gebruikt bij de financiële controle van de overheid.

ISSAI 1600 betreft de bijzondere overwegingen die een rekenkamer moet maken bij de controle van de financiële overzichten van een groep. Die norm verduidelijkt ook hoe moet worden omgegaan met de werkzaamheden van andere controleorganen bij groepsonderdelen. Het Rekenhof past ISSAI 1600 toe bij de planning, uitvoering en rapportering van zijn controle van de budgettaire ontvangsten en uitgaven van de (geconsolideerde) Vlaamse overheid.

ISSAI 1600 is de basis om single audit naar de praktijk te vertalen. Voor het Rekenhof en de bedrijfsrevisoren is de norm richtinggevend voor het overleg over de planning en organisatie van de rekeningencontroles en voor de uitwisseling van de controleresultaten over de rekeningencontroles bij entiteiten van de Vlaamse overheid waar zij allebei actief zijn. Daarbij organiseert het Rekenhof zijn controles zoals een groepsauditor vanuit zijn overzicht op de volledige Vlaamse overheid, terwijl de bedrijfsrevisoren een certificeringsopdracht uitvoeren bij individuele groepsonderdelen van de Vlaamse overheid.

De toepassing van single audit vermindert de eigen verantwoordelijkheid niet:

- het Rekenhof blijft verantwoordelijk voor de resultaten van zijn controle, ook als het gebruik maakt van de controleresultaten van andere controleactoren;
- de bedrijfsrevisor blijft verantwoordelijk voor de certificering van de individuele rekeningen.

De verantwoordelijkheden van de groepsauditor houden in:

- Aansturing van de controle van de geconsolideerde ontvangsten en uitgaven. Een hulpmiddel bij de aansturing van de controle zijn de groepsinstructies. Die kunnen voorzien in een kalender met deadlines voor overleg en rapportering, en in materialiteitsdrempels toe te passen bij de controle.
- Toezicht op de uitvoering van de controles (door overleg met de bedrijfsrevisor en door kennis te nemen van zijn verslag en eventueel werkdossier).
- Uitvoering van eigen controles bij groepsonderdelen, maar ook centraal (consolidatieverrichtingen).
- Rapportering over de controle van de geconsolideerde ontvangsten en uitgaven, aan de Vlaamse Regering en aan het Vlaams Parlement.

De bedrijfsrevisor rapporteert over de controleresultaten via een commissarisverslag en een management letter. Het Rekenhof aggregereert de controleresultaten van de bedrijfsrevisoren met de resultaten van de eigen controles (onder ander van de algemene rekening) in een eigen rapportering op het niveau van de Vlaamse overheid en op het niveau van het beleidsdomein. Het rapporteert aan de Vlaamse Regering en aan het Vlaams Parlement.

2.5 Hoe komen de performantie-audits van het Rekenhof tot stand?

2.5.1 Inhoud

Het Rekenhof bezorgt jaarlijks een aantal afzonderlijke auditrapporten aan het Vlaams Parlement waarin het beleid van ministers en het beheer van administraties op doeltreffendheid, doelmatigheid en zuinigheid worden beoordeeld. Ook rechtmatigheidsaspecten komen daarbij aan bod.

Meer dan 20 jaar geleden is het Rekenhof begonnen met performantie-audit, op basis van resoluties van het Federaal en het Vlaams Parlement. De wet van 10 maart 1998¹⁵ kende aan het Rekenhof het recht toe performantie-audits uit te voeren. Sindsdien heeft het Rekenhof geïnvesteerd in procedurele en methodologische ontwikkeling.

De bestaande Rekenhofonderzoeken tonen aan dat performantie-audit erg veelzijdig is: gaande van de evaluatie van beheersaspecten van één entiteit tot de evaluatie van de effecten van een beleidsmaatregel of -programma, met alle mogelijke tussenvormen. Het Rekenhof wil meer en meer focussen op maatschappelijk belangrijke thema's en op de resultaten van het overheidsbeleid.

2.5.2 Auditproces

Performantie-audits verlopen volgens een gestroomlijnd onderzoeksproces, dat bestaat uit vijf fasen.

Selectie

Met het oog op een optimale selectie van de thema's van die onderzoeken werkt het Rekenhof met een risicogeoriënteerde monitoring en selectie (MoRiSe). Als onderdeel van de monitoring brengt het Rekenhof de beleidsdomeinen in kaart. Het heeft daartoe de kernopdrachten van de overheid geïdentificeerd: dat zijn de belangrijkste taken of sleutelopdrachten die aan één of meer entiteiten zijn toevertrouwd. Alle relevante informatie en ontwikkelingen over de kernopdrachten worden verzameld. Om de prioriteit van een onderzoek te bepalen, wordt overgegaan tot de identificatie van risico's, de inschatting van kans en impact, alsook tot de beoordeling van de risicobeheersing. Het Rekenhof concentreert zich op grotere risico's die de overheid onvoldoende beheerst. Zij vormen de basis voor de mogelijke onderzoeksonderwerpen die vervolgens worden getoetst aan enkele selectiecriteria, zoals de interesse van het Vlaams Parlement, het maatschappelijk en financieel belang en de toegevoegde waarde van een Rekenhofonderzoek.

Jaarlijks keurt de Nederlandse kamer het monitoringverslag met de prioriteitenlijst van mogelijke onderwerpen van performantie-audit goed. Op basis van dat verslag wordt vervolgens de planning van de performantie-audits opgesteld.

¹⁵ Wet van 10 maart 1998 tot wijziging van de organieke wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof.

Voorstudie

Als een onderzoeksonderwerp is geselecteerd, wordt een voorstudie opgesteld. De voorstudie wordt beschouwd als een belangrijk document om de kwaliteit van de audit te garanderen en om de voortgang te volgen tijdens de audit. De voorstudie bepaalt de reikwijdte van de audit, de onderzoeksvragen, de methoden en technieken, alsook de normen die zullen worden gebruikt om de feiten te beoordelen.

De normatiek voor performantie stelt bijzondere eisen. De normen zijn immers niet eenvoudigweg uit wetgeving en reglementering te halen: voor elk onderzoek moeten de normen worden uitgetekend en getoetst bij de geauditeerde. In zijn activiteitenverslag 2010 aan het Vlaams Parlement (hoofdstuk 4) wijdde het Rekenhof een artikel aan de gehanteerde normen in zijn performantie-audits¹⁶.

Na de voorstudie wordt de audit bij de betrokken administratie, de minister en de parlementsvoorzitter aangekondigd en kan de uitvoering starten.

Uitvoering

Door data en informatie te verzamelen en te analyseren, komt het Rekenhof tot een vergelijking van de feiten (*wat is*) met de normen (*wat zou moeten zijn*). Het hanteert daartoe diverse onderzoekstechnieken: literatuurstudie, analyse van begrotings- en beleidsdocumenten en interne documenten van de geauditeerde, analyses op basis van steekproeven van dossiers of data, interviews met vertegenwoordigers van de geauditeerde, interviews of bevestigingen van anderen die betrokken zijn bij de uitvoering van het beleid (belangenorganisaties, deskundigen, scholen, bedrijven, burgers), enz. Op basis daarvan velst het een oordeel en formuleert het conclusies en aanbevelingen, onderbouwd door gestructureerde werkdossiers.

Rapportering

De rapporteringsfase verloopt volgens een tegensprekelijke procedure. Een voorlopige versie van het verslag – het voorontwerp – wordt naar de geauditeerde administratie gezonden, zodat zij de feitelijke juistheid van de bevindingen kan nagaan en kan reageren op de voorlopige conclusies en aanbevelingen. Vervolgens wordt het ontwerprapport naar de minister gestuurd met het oog op een politieke reactie op de algemene conclusies en aanbevelingen. Ten slotte gaat het eindrapport, inclusief de reactie van de minister, naar het Vlaams Parlement. De doelstellingen en doorlooptijd van de tegensprekelijke procedure komen uitgebreid aan bod in het activiteitenverslag 2013 van het Rekenhof aan het Vlaams Parlement (hoofdstuk 2)¹⁷.

De verslagen van het Rekenhof zijn openbaar en kunnen gratis worden gedownload op de website www.rekenhof.be. Over ieder rapport verschijnt ook een persbericht.

¹⁶ Stuk 38 (2010-2011) – Nr. 1.

¹⁷ Stuk 38 (2013-2014) – Nr. 1.

Nazorg

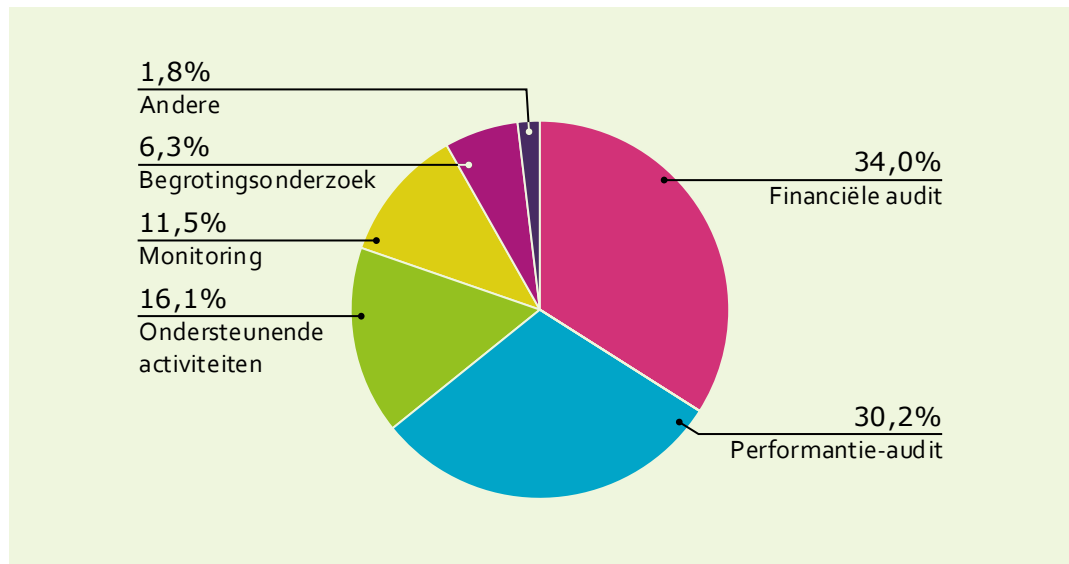
Na de publicatie van het rapport licht het Rekenhof het inhoudelijk toe op vraag van de bevoegde commissie van het Vlaams Parlement.

Het Rekenhof volgt op welke gevolgen er aan de aanbevelingen worden gegeven. De minister moet in zijn beleidsbrief een stand van zaken geven. In een interne nazorgnota komen ook het auditproces en de impact van de audit aan bod. Als dat raadzaam blijkt, voert het Rekenhof een opvolgingsaudit uit. Soms vindt een opvolgingsbespreking plaats op initiatief van een parlementaire commissie (zie 3.1.3).

2.6 Wat is het aandeel van de verschillende taken in de totale werktijd?

Het onderstaande diagram geeft een overzicht van het aandeel van de verschillende werkzaamheden in de totale werktijd. De percentages betreffen de (controle)activiteiten van sector III-N van het Rekenhof voor de Vlaamse overheid. Uit de figuur blijkt dat 34,0% van de werktijd in 2013 ging naar financiële audit, 30,2% naar performantie-audit en 6,3% naar het begrotingsonderzoek. De categorie *Andere* (1,8%) omvat onder meer de commentaar bij de voortgangsrapportages van het Masterplan 2020, de leerlingentelling en begeleiding van audits van de Europese Rekenkamer. Het aandeel van de monitoringactiviteiten bedroeg 11,5%. Het aandeel van de ondersteunende activiteiten (opleiding, ontwikkeling methodieken, deelname aan strategische projecten, planning, enz.) lag op 16,1%.

Figuur 4 – Aandeel van de verschillende taken in de totale werktijd

Samenwerking met het Vlaams Parlement

Hoofdstuk

3

3.1 Welke afspraken bestaan er tussen het Rekenhof en het Vlaams Parlement?

3.1.1 Protocol

Op 20 maart 2012 hebben het Vlaams Parlement en het Rekenhof een protocol ondertekend dat een optimale samenwerking tussen beide instellingen beoogt. Het protocol handelt onder andere over informatie-uitwisseling, afspraken over publicatie en pers, onderzoeken op parlementair verzoek, inzage- en informatierecht, commissiebesprekingen en opvolging van Rekenhofaanbevelingen. Overeenkomstig het protocol vindt jaarlijks een overleg plaats tussen de voorzitters van beide instellingen.

3.1.2 Enquête

Ter uitvoering van het voornoemde protocol organiseert het Rekenhof na het verstrijken van de helft van een legislatuur een enquête bij de Vlaamse parlementsleden over de Rekenhofproducten. In 2008¹⁸ en 2012¹⁹ heeft het dan ook een enquête georganiseerd over de verwachtingen van de Vlaamse volksvertegenwoordigers inzake het publicatiebeleid van het Rekenhof. De enquêteresultaten werden telkens aan de voorzitter van het Vlaams Parlement bezorgd en de actiepunten werden na gezamenlijk overleg uitgevoerd.

3.1.3 Opvolging van de Rekenhofaanbevelingen en opvolgingsbesprekingen

Het Vlaams Parlement heeft in 2011 beslist dat de Vlaamse Regering voortaan in de beleidsbrieven moet vermelden welk gevolg ze heeft gegeven aan de aanbevelingen van het Rekenhof²⁰. Zoals bepaald in het protocol met het Vlaams Parlement moet het Rekenhof tegen 1 augustus een inventaris opstellen van de aanbevelingen waarop een reactie van de Vlaamse Regering wordt verwacht in de beleidsbrieven. Het Rekenhof bezorgt aan de voorzitter van het Vlaams Parlement de volledige inventaris en tegelijk aan elke minister het deel van de inventaris met de aanbevelingen waarover hij moet rapporteren in zijn beleidsbrieven.

Het protocol bepaalt ook dat het Rekenhof jaarlijks in december aan het Vlaams Parlement een lijst bezorgt van de audits die voor een opvolgingsbespreking in de parlementaire commissie in aanmerking komen. Opvolgingsbesprekingen maken het mogelijk systematisch en op efficiënte wijze na te gaan in hoeverre aanbevelingen van het Rekenhof worden uitgevoerd. De procedure is opgenomen in het protocol.

In het rekeningenboek rapporteert het Rekenhof over de uitvoering van de aanbevelingen in de vorige rekeningenboeken en in de begrotingsonderzoeken.

In zijn activiteitenverslag 2011 aan het Vlaams Parlement (hoofdstuk 2) wijdde het Rekenhof een artikel aan de wijze waarop de opvolging van de Rekenhofaanbevelingen gebeurt²¹.

¹⁸ Stuk 2226 (2008-2009) – Nr. 1.

¹⁹ Stuk 37-H (2012-2013) – Nr. 1.

²⁰ Artikel 82, 2. van het Reglement van het Vlaams Parlement.

²¹ Stuk 38 (2011-2012) – Nr. 1.

3.1.4 Inzage en informatierecht

Voor de aangelegenheden die onder de bevoegdheid van het Vlaams Parlement vallen, heeft iedere volksvertegenwoordiger recht op inzage en informatie met betrekking tot het dossier dat het Rekenhof heeft geopend op voorwaarde dat de onderzoeksfase is beëindigd. Hij dient daartoe een schriftelijk verzoek aan de voorzitter van het Rekenhof te richten. Het Rekenhof licht het parlement in over de geraadpleegde dossiers en de vragen gesteld door volksvertegenwoordigers, evenals over de daarover gevoerde briefwisseling.

Als een volksvertegenwoordiger informatie wenst die aanzienlijke, specifieke opzoeken vereist, brengt het Rekenhof het parlement daarvan op de hoogte. Het parlement beslist over de ontvankelijkheid van het verzoek en stelt eventueel de termijnen vast waarbinnen het Rekenhof zijn opzoeken dient uit te voeren.

3.2 Welke producten bezorgt het Rekenhof aan het Vlaams Parlement?

Het publicatiebeleid van het Rekenhof aan het Vlaams Parlement bestaat in een meervoudige communicatiestroom:

- advies bij de diverse begrotingsrapporteringen (initiële begroting, begrotingsaanpassingen, meerjarenramingen);
- financiële rapportering in twee fasen: tegen 30 juni een lenterapport en tegen 15 oktober een rekeningenboek;
- afzonderlijke thematische rapporten in de loop van het jaar, vooral performantie-audits;
- een jaarlijks activiteitenverslag;
- andere rapporten (bijvoorbeeld commentaar bij voortgangsrapportages Masterplan 2020).

De verslagen van het Rekenhof zijn documenten van het Vlaams Parlement en krijgen een Stuknummer. Bijna alle verslagen geven aanleiding tot een bespreking in de commissie voor Financiën en Begroting en/of de parlementaire vakcommissie. De belangrijkste Rekenhofproducten worden hieronder toegelicht.

3.2.1 Begrotingsadvies

Het Rekenhof is betrokken bij de totstandkoming van de begroting: het verleent advies aan het parlement over het begrotingsontwerp dat door de regering wordt voorgelegd. De taak van het Rekenhof als begrotingsadviseur is decretaal vastgelegd, voor Vlaanderen in het rekendecreet (artikel 16):

- De Vlaamse Regering moet een afschrift van de begrotingsontwerpen en bijbehorende toelichtingen bezorgen aan het Rekenhof gelijktijdig met de indiening ervan bij het Vlaams Parlement;
- Het Rekenhof deelt zijn opmerkingen op die begrotingsontwerpen en toelichtingen mee aan het Vlaams Parlement met afschrift aan de Vlaamse Regering.

In zijn begrotingsverslagen schenkt het Rekenhof aandacht aan begrotingstechnische aspecten, aan de wijze waarop de beleidsdoelstellingen budgettair worden vertaald en aan macro-economische begrotingsaspecten (bijvoorbeeld begrotingsnormering en ESR95).

Het begrotingsonderzoek moet op een korte termijn gebeuren. Daarom heeft het Rekenhof inzage in de begrotingsvoorstellen van de administraties en de verslagen van de vergaderingen waarin de voorstellen worden besproken. Die begrotingsvoorbereidende documenten zijn een hulpmiddel bij het onderzoek, maar het begrotingsadvies heeft uitsluitend betrekking op de finale begrotingsdocumenten.

De inhoudelijk belangrijke conclusies van het begrotingsonderzoek worden opgenomen in een verslag aan het Vlaams Parlement. De meer formele of technische opmerkingen worden opgenomen in een verslag aan het departement Financiën en Begroting, dat als bijlage wordt gevoegd bij het verslag aan het Vlaams Parlement.

De inhoud van het Rekenhofverslag biedt in eerste instantie input voor het begrotingsdebat in het Vlaams Parlement. Het advies kan aanleiding geven tot amendementen op het begrotingsontwerp. Samen met een repliek dient de Vlaamse Regering zelf gewoonlijk een reeks amendementen in die zijn geïnspireerd door het Rekenhofverslag. Sommige aanbevelingen uit het verslag leiden tot een verbetering van het begrotingsontwerp of toelichtende documenten voorgelegd bij een volgende begrotingsronde.

Het Rekenhof neemt de vaststellingen en conclusies van het begrotingsonderzoek en het begrotingsadvies mee bij de controle van de begrotingsuitvoering.

Impact van het Europese begrotingstoezicht

Het begrotingstoezicht van Europa heeft een steeds belangrijker invloed op de begroting van de lidstaten en dus ook van de Belgische overheden. Al geruime tijd is het vorderingensaldo dat is gebaseerd op het Europees Stelsel van Rekeningen (ESR) het belangrijkste criterium voor de begrotingsnormering. Het Rekenhof besteedt daaraan dan ook veel aandacht bij zijn begrotingsonderzoek en rekeningencontrole en de rapportering daarover aan het Vlaams Parlement. Ook voor het onderzoek van de overheidsschuld steunt het Rekenhof op de Europese omschrijving daarvan.

Naar aanleiding van de financieel-economische crisis in het najaar van 2008 is de Europese begrotingsregelgeving verstrengd en het toezicht door de Europese Commissie verscherpt.

Voor de omzetting van de nieuwe Europese regelgeving inzake voorschriften voor de begrotingskaders van de lidstaten (*sixpack*) en inzake gemeenschappelijke voorschriften voor het monitoren en beoordelen van ontwerpbegrotingsplannen en voor het garanderen van de correctie van buitensporige tekorten van lidstaten van de eurozone (*twopack*), heeft de wetgever de bepalingen gewijzigd tot organisatie van de begroting en de comptabiliteit van zowel de federale staat als van de deelgebieden. Het begrotingsonderzoek van het Rekenhof zal met dat gewijzigde kader rekening houden. Uiterlijk vanaf de rekeningen over het begrotingsjaar 2020 wordt de controle van de algemene rekening van de Vlaamse Gemeenschap door het Rekenhof overigens een certificeringsopdracht.

De verstrenging van het Europese toezicht beïnvloedt indirect ook de reikwijdte van de Rekenhofcontrole. Door de verruiming van de ESR-consolidatieperimeter komen steeds meer instellingen op basis van het rekendecreet onder de controlebevoegdheid van het Rekenhof.

3.2.2 Lenterapport en rekeningenboek

Voorafgaand aan het begrotingsjaar machtigt het Vlaams Parlement via de goedkeuring van de begroting de Vlaamse Regering om ontvangsten te innen en uitgaven te doen om het voorgestelde beleid uit te voeren. In de (algemene) rekeningen die na afloop van het begrotingsjaar worden opgesteld, verantwoordt de regering wat zij werkelijk heeft ontvangen en uitgegeven. De formele goedkeuring van de rekeningen door het Vlaams Parlement sluit de begrotingscyclus af.

Het Rekenhof heeft niet alleen een taak bij de totstandkoming van de begroting, maar komt ook tussen op het moment dat de rekeningen worden voorgelegd. Het rekendecreet onderscheidt:

- de algemene rekeningen van de Vlaamse ministeries (art. 30-32),
- de jaarrekeningen van de Vlaamse rechtspersonen (art. 44-46),
- de ESR-geconsolideerde rekening (art. 51-52).

Het rekendecreet stelt dat het Rekenhof opmerkingen kan formuleren bij de algemene rekeningen van de Vlaamse ministeries en de diensten met afzonderlijk beheer, en ook bij de jaarrekeningen van de Vlaamse rechtspersonen. De ESR-geconsolideerde rekening is als bijlage gevoegd bij het ontwerp van decreet van de algemene rekening.

Het Rekendecreet bevat een strikte kalender voor de rekeningencontroles:

31 maart	Vlaamse Regering en Vlaamse rechtspersonen bezorgen algemene rekeningen en jaarrekeningen aan Rekenhof
15 april	Vlaamse Regering bezorgt geconsolideerde rekening aan Rekenhof
21 april	Vlaamse Regering bezorgt verslagen bedrijfsrevisoren aan Rekenhof
31 mei	Rekenhof bezorgt opmerkingen aan Vlaamse regering en Vlaamse rechtspersonen
21 juni	Vlaamse Regering antwoordt aan Rekenhof
30 juni	Rekenhof bezorgt opmerkingen en antwoord aan Vlaams Parlement
15 september	Vlaamse Regering dient ontwerpdecreet over algemene rekening in (met geconsolideerde rekening als bijlage)
31 oktober	Vlaams Parlement sluit algemene rekening decretaal af

Zowel de algemene rekeningen van de Vlaamse ministeries en de diensten met afzonderlijk beheer, als de jaarrekeningen van de Vlaamse rechtspersonen bestaan uit:

- een bedrijfseconomisch gedeelte met een balans (op 31 december) en een resultatenrekening, opgesteld op basis van de kosten en de opbrengsten van het afgelopen boekjaar;
- een rapportering over de uitvoering van de begroting, opgesteld in dezelfde vorm als de begroting;
- met daarnaast een toelichting bij de balans, de resultatenrekening en de rapportering over de begroting (onder meer met een reconciliatie tussen het bedrijfseconomisch en het budgettaire resultaat).

Het Rekenhof publiceert jaarlijks zijn commentaren bij de uitvoering van de begroting van het vorige jaar door centrale en verzelfstandigde overheden, alsook opmerkingen bij de alge-

mene rekening en financieel-thematische artikelen. Het hanteert bij zijn financiële controle een geïntegreerd risicomodel (zie 2.4.1). Rekening houdend met de kalender in het rekendecreet heeft het Rekenhof een tweeledige rapportering ingevoerd:

- 30 juni: lenterapport over de controle van de algemene rekeningen (globaal);
- 15 oktober: rekeningenboek met analyse per beleidsdomein, diepteonderzoeken en publicatie van bijlagen op de website (individuele rekeningen).

Voor de omzetting van Europese regelgeving inzake voorschriften voor de begrotingskaders van de lidstaten (*sixpack*) en inzake gemeenschappelijke voorschriften voor het monitoren en beoordelen van ontwerpbegrotingsplannen en voor het garanderen van de correctie van buitensporige tekorten van lidstaten van de eurozone (*twopack*), heeft de wetgever de bepalingen gewijzigd tot organisatie van de begroting en de comptabiliteit van zowel de federale staat als van de deelgebieden. Uiterlijk vanaf de rekeningen over het begrotingsjaar 2020 wordt de controle van de algemene rekening van de Vlaamse Gemeenschap door het Rekenhof een certificeringsopdracht²².

3.2.3 Afzonderlijke thematische rapporten

In zijn afzonderlijke rapporten beoordeelt het Rekenhof het beleid van ministers en het beheer van administraties op doeltreffendheid, doelmatigheid en zuinigheid. Ook rechtmatigheidsaspecten komen vaak aan bod. Performantie-audit is voor het Rekenhof een eerder recente opdracht, die inmiddels is uitgegroeid tot één van zijn kernactiviteiten. Het past binnen een algemene context van bevordering van een efficiënte, effectieve en transparante overheid.

Het Rekenhof selecteert zijn onderzoeksthema's op grond van een risicoanalyse van de diverse beleidsdomeinen en een aantal selectiecriteria, zoals de interesse van het parlement en het maatschappelijk en financieel belang (zie 2.5.2).

Het Rekenhof kondigt zijn audits aan bij de geauditeerde instellingen, ministers en parlementsvoorzitter en bezorgt het Vlaams Parlement viermaal per jaar een lijst met te verwachten rapporten voor het volgende semester.

3.2.4 Activiteitenverslag

De Nederlandse kamer van het Rekenhof bezorgt het Vlaams Parlement elk jaar een activiteitenverslag. Dit verslag heeft drie functies:

1. Een beeld geven van alle controleactiviteiten van het Rekenhof ten aanzien van de Vlaamse overheid.
2. Een overzicht bieden van alle tijdens het afgelopen jaar aan het Vlaams Parlement verstuurd rapporten en hun opvolging.
3. Informatie verstrekken aan het Vlaams Parlement over de werking, organisatie en methodiek van het Rekenhof, doorgaans uitgediept in één à twee thema-artikelen.

Naast het activiteitenverslag van de Nederlandse kamer verschijnt er jaarlijks ook een Rekenhofbreed jaarverslag.

²² Conform artikel 3 van de wet van 10 april 2014 tot wijziging van de algemene bepalingenwet.

Overzicht van de
controlewerkzaamheden
2009-2014
per parlementaire commissie

Hoofdstuk

4

Hieronder volgt een lijst van de Rekenhofonderzoeken ingedeeld volgens de huidige parlementaire commissies. Het betreft alle onderzoeken van de legislatuur 2009-2014. De recentste onderzoeken worden ook inhoudelijk toegelicht. Naast afzonderlijk gepubliceerde thematische onderzoeken gaat het om diepteonderzoeken en financieel-thematische onderzoeken gepubliceerd in het rekeningenboek²³. Ook gevraagde onderzoeken en adviezen zijn in het overzicht opgenomen. De recurrente activiteiten (zoals begrotingsonderzoek) staan niet in de lijst.

4.1 Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

Thematisch onderzoek	<i>Vlaams Fiscaal Platform: inning van de leegstandsheffing inzake bedrijfsruimten</i>	Rekeningenboek over 2008, Stuk 36-A (2009-2010) Nr. 1
	<i>ESR-vorderingensaldo 2009 van de Vlaamse Gemeenschap</i>	Rekeningenboek over 2009, Stuk 36 (2010-2011) Nr. 1
	<i>Inkohiering en inning van de onroerende voorheffing</i>	Rekeningenboek over 2010, Stuk 36 (2010-2011) Nr. 1
	<i>Waarborgbeheer</i>	Rekeningenboek over 2011, Stuk 36 (2012-2013) Nr. 1
	<i>Module budgettering ORAFIN</i>	Rekeningenboek over 2011, Stuk 36 (2012-2013) Nr. 1
	<i>Inning van verkeersbelastingen: migratie naar VLABEL en integratie in het Vlaams Fiscaal Platform</i>	Rekeningenboek over 2012, Stuk 36 (2013-2014) Nr. 1
	Het Rekenhof heeft een onderzoek uitgevoerd naar de integratie op 1 januari 2011 van de verkeersbelastingen bij VLABEL. Het onderzocht of de inschaling van het ex-federaal personeel in het Vlaams personeelsstatuut correct is gebeurd en of het personeelsplan van VLABEL voldoet aan de geldende criteria. Verder ging het na of de integratie van de verkeersbelastingen in het Vlaams Fiscaal Platform tijdig en zuinig verliep en of VLABEL in 2011 die nieuwe taken tijdig en volledig heeft uitgevoerd	
Diepteonderzoek	<i>Regeringscommissarissen, regeringsafgevaardigden en gemachtigden van Financiën</i>	Rekeningenboek over 2007, Stuk 36 (2009-2010) Nr. 1
	<i>Jaarverslagen van de Vlaamse openbare rechtspersonen</i>	Rekeningenboek over 2008, Stuk 36-A (2009-2010) Nr. 1
	<i>Vlaams Fonds voor de Lastendelging</i>	Rekeningenboek over 2008, Stuk 36-A (2009-2010) Nr. 1
	<i>Interventies van de Vlaamse overheid met betrekking tot de financiële crisis</i>	Rekeningenboek over 2009, Stuk 36 (2010-2011) Nr. 1
	<i>Interventies van de Vlaamse overheid met betrekking tot de financiële crisis</i>	Rekeningenboek over 2010, Stuk 36 (2011-2012) Nr. 1

²³ De publicatie van het rekeningenboek over 2013 is voorzien tegen eind oktober 2014.

	Onderzoek naar het beheer van schadedossiers door het VFLD	Rekeningenboek over 2010, Stuk 36 (2010-2011) Nr. 1
	Crisisinterventies	Rekeningenboek over 2011, Stuk 36 (2012-2013) Nr. 1
	Interventies van de Vlaamse overheid met betrekking tot de financiële crisis	Rekeningenboek over 2012, Stuk 36 (2013-2014) Nr. 1
	<p>Eind 2008 noopte de wereldwijde financiële crisis verschillende overheden tot een ingrijpen. Ook de Vlaamse overheid heeft een aantal interventies gedaan om tegemoet te komen aan de dringende liquiditeitsbehoeften van een aantal Belgische banken. Het Rekenhof heeft die interventies en hun invloed op de kasstromen, intrestlasten en ESR-vorderingensaldo uiteengezet in zijn rekeningenboeken over 2010 en 2011. In het rekeningenboek over 2012 rapporteerde het over de verdere evolutie van de verschillende steunmaatregelen.</p>	
	Overflow en toepassing van de aanrekeningsregels in 2012	Rekeningenboek over 2012, Stuk 36 (2013-2014) Nr. 1
	<p>Het rekendecreet voerde nieuwe aanrekeningsregels in. De toepassing ervan vanaf 2012 had een eenmalige versnelling van het aanrekeningsmoment tot gevolg, waarvoor de Vlaamse Regering in de begroting 2012 extra overflowkredieten inschreef. Het Rekenhof heeft getracht de belangrijkste wijzigingen in de aanrekeningsregels en hun effect in kaart te brengen. Het wilde ook nagaan of de gewijzigde aanrekeningsregels systematisch werden toegepast en of de gebudgetteerde overflow in grootteorde correct was.</p>	
	Uitgavencyclus Orafin en boeking in de module crediteuren	Rekeningenboek over 2013, Stuk 36 (2014-2015) Nr. 1
	<p>In het kader van een gefaseerd onderzoek van het boekhoudsysteem Orafin, onderzocht het Rekenhof de boekingen van inkooporders, facturen en onkostennota's in de module crediteuren. Het onderzocht in eerste instantie de betrouwbaarheid van de goedkeuringsstroom en het interne controlesysteem.</p>	
Onderzoek op vraag	Toetsing van de vierde rapportage over alternatieve financiering en publiek-private samenwerking aan de aanbevelingen van het Rekenhof	Verslag aan VP 26/04/2011, Stuk 37-M (2010-2011) Nr. 1
Advies	Aanbevelingen over de begrotingsrapportering door de Vlaamse Regering	Advies aan VP 23/02/2010
	Voorontwerp en ontwerp van decreet houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof	Advies aan VP 19/10/2010 en 21/12/2010
	Advies bij het voorstel van decreet betreffende het toezicht van het Rekenhof op grote infrastructuurwerken waarvoor de Vlaamse overheid verantwoordelijkheid draagt	Advies aan VP 11/03/2011

<i>Advies Gemeentelijke Holding</i>	Advies aan VP 13/12/2011 en 20/12/2011
<i>Ontwerp van decreet houdende de wijzigingen van het tarief op het recht op verdelingen en gelijkstaande overdrachten</i>	Advies aan VP 04/05/2012, Stuk 1529 (2011-2012) Nr. 5
<i>Advies conceptnotaregelgeving over uitgebreid informatie-recht i.v.m. waarborgverstrekking</i>	Advies aan VP 09/10/2012, Stuk 1376 (2011-2012) Nr. 2
<i>Conceptnota nieuwe regelgeving</i>	Advies aan commissievoorzitter 09/04/2013, Stuk 1939 (2012-2013) Nr. 2

De Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting vroeg op 20 maart 2013 het advies van het Rekenhof aangaande de conceptnota voor nieuwe regelgeving over de centralisatie van financiële overschotten en de centralisatie van ontleningen bij de Vlaamse overheid en instellingen. Het Rekenhof heeft op 9 april 2013 aan de commissievoorzitter gemeld dat het Rekenhof de zienswijze achter de conceptnota onderschrijft, maar dat meer diepgaand onderzoek raadzaam is. Het heeft daarom voorgesteld de adviesvraag te betrekken in het bredere onderzoek Centraal kas- en schuldbeheer (Thesauriebeheer) dat het Rekenhof heeft gepland voor 2014.

4.2 Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering en Stedenbeleid

Thematisch onderzoek <i>Vlaams Stedenfonds: verdeling en besteding van de middelen</i>	Verslag aan VP, september 2009, Stuk 37-D (2009) Nr. 1
<i>Personeelsplanning bij de Vlaamse overheid</i>	Verslag aan VP, oktober 2009, Stuk 37 (2009-2010) Nr. 1
<i>Rapportering over de uitvoering van de beheersovereenkomst met het Agentschap voor Binnenlands Bestuur</i>	Verslag aan VP, mei 2010, Stuk 37-G (2009-2010) Nr. 1
<i>Personeelsuitgaven van de ministeriële kabinetten en de bestuurlijke gevolgen van hun afslanking</i>	Verslag aan VP, augustus 2011, Stuk 37-P (2010-2011) Nr. 1
<i>Raamcontracten van het Agentschap voor Facilitair Management</i>	Verslag aan VP, juni 2014, Stuk 37-A (2014) Nr. 1

Een raamcontract is een overeenkomst tussen een leverancier en een klant (een individuele klant of een aankoopcentrale), waarbij de eerste er zich toe verbindt gedurende een welbepaalde periode goederen, diensten of werken tegen een vooraf afgesproken prijs en tegen vooraf afgesproken voorwaarden te leveren. Aan de leverancier wordt vooraf een indicatie gegeven van de af te nemen hoeveelheid. De specifieke aantallen en levertijdstoppen en -plaatsen worden bepaald bij het plaatsen van bestellingen door de klant. Het Rekenhof onderzocht of de gunning van de raamcontracten en de uitvoering ervan (de latere wijzigingen) overeenstemmen met de regelgeving, of het agentschap de raamcontracten op een efficiënte wijze beheert en of ze afdoende worden benut binnen de Vlaamse overheid.

Topkaderfuncties bij de Vlaamse overheid: selectie en aansturingVerslag aan VP,
eind oktober 2014

Het Rekenhof voerde een onderzoek uit naar de selectie en de aansturing van de managementfuncties van N-niveau en van algemeen directeur (topkaderfuncties) van de diensten van de Vlaamse overheid die onder het Vlaams Personeelsstatuut res-sorteren. Het ging na of de selectie en aanstelling van de topka-derfuncties overeenkomstig de geldende regelgeving en proce-dures verlopen en of het topkader op een kwaliteitsvolle wijze wordt aangestuurd.

Vlaams integratiebeleid

In uitvoering

Het Rekenhof voert een onderzoek uit naar het Vlaams inte-gratiebeleid. Daarin gaat het na of het integratiebeleid op een kwaliteitsvolle manier wordt geconcipieerd en georganiseerd en of het op het lokale niveau op een kwaliteitsvolle manier wordt uitgevoerd. Rapportering volgt in 2015.

Diepteonderzoek

Onderhoud en investeringsuitgaven aan gebouwen door het Agentschap voor Facilitair ManagementRekeningenboek over 2012,
Stuk 36 (2013-2014) Nr. 1

Het Rekenhof voerde een systeemgericht onderzoek uit naar de onderhouds- en investeringsuitgaven die het Agentschap voor Facilitair Management doet voor de gebouwen van de Vlaamse overheid. Het onderzocht de aankoopprocessen aan de hand van de uitgaven over het jaar 2012.

4.3 Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand

Diepteonderzoek

Subsidies voor diverse initiatieven in de Vlaamse RandRekeningenboek over 2011,
Stuk 36 (2012-2013) Nr. 1**4.4 Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking, Toerisme en Onroerend Erfgoed**

Thematisch onderzoek

Subsidiestromen ToerismeVerslag aan VP,
september 2010,
Stuk 37 (2010-2011) Nr. 1**Exportbevordering door Flanders Investment and Trade (FIT)**

In uitvoering

Het Rekenhof onderzoekt de exportbevordering door het FIT. Het gaat na of de hefboven subsidies, consults en acties van het FIT bijdragen tot een doelmatig exportbeleid van de Vlaamse overheid. Het onderzoekt ook of de subsidiëring rechtmatig verloopt. Rapportering volgt in 2015.

Diepteonderzoek	<p><i>Onkostenvergoedingen bij Toerisme Vlaanderen</i></p> <p>Het Rekenhof onderzocht de vergoeding van restaurantkosten, reis- en verblijfskosten en andere onkosten, alsook het gebruik van kredietkaarten door zowel het binnenlands netwerk als de buitenlandkantoren van Toerisme Vlaanderen in 2011 en 2012. Het Rekenhof ging in eerste instantie steekproefsgewijze na of voor alle geboekte kosten verantwoordingsstukken voorhanden waren en of tegenover alle verantwoordingsstukken een boeking stond. Vervolgens onderzocht het de verantwoordingsstukken op hun juistheid, volledigheid, tijdigheid en autorisatie.</p>	Rekeningenboek over 2012, Stuk 36 (2013-2014) Nr. 1
	<p><i>Rollende fondsen van de vertegenwoordigers van de Vlaamse Regering</i></p> <p>De Vlaamse Regering beschikt over elf vertegenwoordigers in het buitenland (VVR), personeelsleden van het departement Internationaal Vlaanderen. Elke VVR beschikt over een permanent voorschot (rollend fonds), dat op zijn persoonlijke rekening wordt gestort. Nadat hij de uitgaven heeft verantwoord, kan de VVR een aanvulling van zijn rekening bekomen. Als de VVR de post verlaat, dient hij het permanente voorschot terug te storten op een ontvangstenrekening van de Vlaamse overheid. Het Rekenhof toetste de werking met rollende fondsen in 2012 aan de onderliggende dienstorder uit 1997 en circulaire uit 2009.</p>	Rekeningenboek over 2012, Stuk 36 (2013-2014) Nr. 1
	<p><i>Beleidsruimte voor monumentenzorg</i></p> <p>De Vlaamse overheid verstrekt restauratiepremies om het onroerend erfgoed weer in goede staat te brengen. Zij doet dat op twee wijzen, met gewone of klassieke restauratiepremies en met meerjarenovereenkomsten voor restauratie. Eind 2012 stond in totaal 143.125.110,6 euro open voor de vastlegging van restauratiepremies. Het Rekenhof onderzocht de impact op de financiële toestand van monumentenzorg in de Vlaamse overheid en op de vrije krediet- en beleidsruimte van de minister.</p>	Rekeningenboek over 2012, Stuk 36 (2013-2014) Nr. 1
	<p><i>Opvolgingsonderzoek reële beleidsruimte onroerend erfgoed</i></p>	Rekeningenboek over 2013, Stuk 36 (2014-2015) Nr. 1

4.5 Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

Thematisch onderzoek	<p><i>Controle op de uitvoering van het cultureel-erfgoedbeleid</i></p>	Verslag aan VP, november 2010, Stuk 37-B (2010-2011) Nr. 1
	<p><i>Ondersteuningsbeleid van de letteren in Vlaanderen</i></p>	Verslag aan VP, april 2011, Stuk 37-L (2010-2011) Nr. 1
	<p><i>Culturele en jeugdinfrastructuur: investeringen, onderhoud en beheer</i></p> <p>Het Rekenhof ging na of de investeringen van de Vlaamse Gemeenschap in de uitbouw (aankoop, nieuwbouw en renovatie) en het onderhoud van de culturele en jeugdinfrastructuur doelgericht en efficiënt verlopen. Daarnaast onderzocht het of het beheer en de exploitatie van de eigen culturele en jeugdinfrastuctuur deugdelijk geregeld is.</p>	Verslag aan VP, maart 2013, Stuk 37-G (2012-2013) Nr. 1

	<i>Investerings in sportinfrastructuur</i>	Verslag aan VP eind oktober 2014
	Het Rekenhof onderzocht of de investeringen van de Vlaamse Gemeenschap in de uitbouw en het onderhoud van sportinfrastructuur doelgericht, rechtmatig en efficiënt gebeuren. De audit was gericht op investeringen in de eigen infrastructuur, investeringssubsidies en projecten via alternatieve financiering.	
	<i>Subsidiëring van jeugdverenigingen</i>	In uitvoering
	Het Rekenhof voert een onderzoek uit naar de doelgerichtheid van de subsidies voor jeugdverenigingen, de rechtmatigheid van het subsidieproces en de evaluatie van de resultaten. Het zal daartoe de subsidiecycle analyseren. Rapportering volgt in 2015.	
Diepteonderzoek	<i>Aanrekening van subsidiebetalingen door het Vlaams Fonds voor de Letteren</i>	Rekeningenboek over 2007, Stuk 36 (2009-2010) Nr. 1
	<i>Fonds Culturele Infrastructuur: alternatieve financieringen</i>	Rekeningenboek over 2007, Stuk 36 (2009-2010) Nr. 1
	<i>Subsidies voor amateurkunsten</i>	Rekeningenboek over 2007, Stuk 36 (2009-2010) Nr. 1
	<i>Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie: Line Extensions</i>	Rekeningenboek over 2008, Stuk 36-A (2009-2010) Nr. 1
	<i>BLOSO: verantwoording van de subsidies aan gemeenten en provincies</i>	Rekeningenboek over 2010, Stuk 36 (2010-2011) Nr. 1
	<i>VRT: toepassing van het single-auditprincipe</i>	Rekeningenboek over 2010, Stuk 36 (2010-2011) Nr. 1
	<i>Stimulering van circuskunsten in Vlaanderen</i>	Rekeningenboek over 2010, Stuk 36 (2010-2011) Nr. 1
	<i>Collectiebeheer tijdens de renovatiewerken in het KMSKA</i>	Rekeningenboek over 2011, Stuk 36 (2012-2013) Nr. 1
	<i>VRT: besparings- en herstructureringsplan</i>	Rekeningenboek over 2011, Stuk 36 (2012-2013) Nr. 1
	<i>Beheer van tenten door de DAB Uitleendienst Kampeermateriaal voor de Jeugd</i>	Rekeningenboek over 2012, Stuk 36 (2013-2014) Nr. 1
	Naar aanleiding van berichtgeving over het tekort aan tenten bij jeugdbewegingen in de zomermaanden en de parlementaire aandacht daarvoor, heeft het Rekenhof het beheer door de DAB Uitleendienst Kampeermateriaal voor de Jeugd onderzocht in het kader van zijn rekeningencontrole 2012. Het ging o.a. na of de dienst het uitleenreglement correct toepast.	

4.6 Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Innovatie en Wetenschapsbeleid

Thematisch onderzoek	<i>Begeleide tewerkstelling van kansengroepen</i>	Verslag aan VP, september 2009, Stuk 37-C (2009) Nr. 1
	<i>Rapportering over de uitvoering van de beheersovereenkomst met het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie</i>	Verslag aan VP, juni 2010, Stuk 37-I (2009-2010) Nr. 1
	<i>Organisatie en beheer van de middelen van het Europees Sociaal Fonds in Vlaanderen</i>	Verslag aan VP, september 2010, Stuk 37-N (2009-2010) Nr. 1
	<i>Personeelsaangelegenheden van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB)</i>	Verslag aan VP, november 2011, Stuk 37-A (2011-2012) Nr. 1
	<i>Ecologiepremie. Kader, toekenning en evaluatie.</i>	Verslag aan VP, december 2012, Stuk 37-C (2012-2013) Nr. 1
	<i>Knelpuntberoepen</i>	In uitvoering
	<p>Het Rekenhof gaat na of de Vlaamse overheid beschikt over de nodige beleidsinformatie om een goed onderbouwd beleid inzake knelpuntberoepen te kunnen voeren. Gelijktijdig met deze audit voert het Rekenhof een onderzoek uit naar de afstemming tussen onderwijs en arbeidsmarkt, dat in een apart verslag aan bod komt. Rapportering volgt eind 2014.</p>	
	<i>Innovatief aanbesteden</i>	In uitvoering
	<p>Het Rekenhof onderzoekt of het door de Vlaamse overheid ontwikkelde programma innovatief aanbesteden van het IWT zorgt voor doelmatige en rechtmatige aanbestedingen van innovatieve oplossingen. Rapportering volgt in 2015.</p>	
<hr/>		
Diepteonderzoek	<i>Investeringssubsidies aan de beschutte werkplaatsen</i>	Rekeningenboek over 2007, Stuk 36 (2009-2010) Nr. 1
	<i>VDAB: aanwending tewerkstellingspremies 50+</i>	Rekeningenboek over 2008, Stuk 36-A (2009-2010) Nr. 1
	<i>IWT: tekort aan betaalkredieten</i>	Rekeningenboek over 2009, Stuk 36 (2010-2011) Nr. 1
	<i>Hermesfonds: overdrachten van het Vlaams Agentschap Ondernemen</i>	Rekeningenboek over 2009, Stuk 36 (2010-2011) Nr. 1
	<i>Investeringsmaatschappijen van de Vlaamse overheid van 2000 tot 2010</i>	Rekeningenboek over 2010, Stuk 36 (2010-2011) Nr. 1
	<i>Boekhoudregistratie bij het ESF-Agentschap</i>	Rekeningenboek over 2011, Stuk 36 (2012-2013) Nr. 1

<i>IWT: beheer achtergestelde leningen</i>	Rekeningenboek over 2011, Stuk 36 (2012-2013) Nr. 1
<i>Stimuleringsbeleid startend ondernemerschap</i>	Rekeningenboek over 2011, Stuk 36 (2012-2013) Nr. 1
<i>Subsidiëring competentiepolen voor innovatie</i>	Rekeningenboek over 2012, Stuk 36 (2013-2014) Nr. 1
<p>Het Rekenhof heeft zijn audit van de kenniscentra voor innovatie uit 2006 geactualiseerd. In het licht van het aangepaste beleidskader en de vernieuwde financieringsvormen heeft het een systeemgericht onderzoek uitgevoerd naar de financiering van de competentiepolen voor innovatie en lichte structuren.</p>	
<i>Opstart van het Strategische Actieplan Limburg in het Kwadraat (SALK)</i>	Rekeningenboek over 2013, Stuk 36 (2014-2015) Nr. 1
<p>Het Rekenhof onderzocht de uitvoering van het SALK. Het ging na of de voorziene middelen effectief in de begrotingen zijn ingeschreven en in hoeverre ze al zijn gereserveerd voor concrete projecten.</p>	
<i>Toekenning van de Vlaamse ondersteuningspremie voor personen met een arbeidshandicap</i>	Rekeningenboek over 2013, Stuk 36 (2014-2015) Nr. 1
<p>De Vlaamse ondersteuningspremie voor personen met een arbeidshandicap (VOP) is een van de bijzondere tewerkstellingsondersteunende maatregelen (BTOM) die ervoor zorgen dat personen met een arbeidshandicap meer kansen krijgen op de arbeidsmarkt. Door de jaren heen steeg het benodigde budget voor de VOP aanzienlijk. In 2006 kwam de VDAB nog toe met 40 miljoen euro. Voor 2014 werd in een budget van meer dan 90 miljoen euro voorzien. Het Rekenhof ging o.a. na welke factoren aan de basis liggen van die toename, wat de toekenningsvoorwaarden inhouden en hoe ze in de praktijk worden ingevuld.</p>	

4.7 Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid

Thematisch onderzoek	<i>Europees plattelandsontwikkelingsbeleid. Gebiedsgerichte werking in de Vlaamse provincies</i>	Verslag aan VP, juli 2012, Stuk 37-F (2011-2012) Nr. 1
	<i>Aquacultuur in Vlaanderen</i>	Verslag aan VP, december 2013, Stuk 37 (2013-2014) Nr. 1
	<p>Het Rekenhof ging na wat de toestand is van de aquacultuursector in Vlaanderen, welk beleid de Vlaamse overheid voert en welke verklaringen er zijn voor het niet bereiken van de vooropgestelde beleidsdoelstellingen inzake aquacultuurproductie.</p>	
Diepteonderzoek	<i>Europese steun voor plattelandsontwikkeling: subsidies in het kader van bedrijfsadviesystemen voor land- en tuinbouwers</i>	Rekeningenboek over 2007, Stuk 36 (2009-2010) Nr. 1
	<i>FIVA: aanrekening op de vastleggingsmachtigingen</i>	Rekeningenboek over 2008, Stuk 36-A (2009-2010) Nr. 1
	<i>Subsidies voor bedrijfsbegeleiding in de biologische landbouw</i>	Rekeningenboek over 2008, Stuk 36-A (2009-2010) Nr. 1

Subsidies voor zorgboerderijen en demonstratieprojecten

Rekeningenboek over 2010,
Stuk 36 (2010-2011) Nr. 1

4.8 Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening, Energie en Dierenwelzijn

Thematisch onderzoek	<i>Subsidiëring van de landinrichting</i>	Verslag aan VP, september 2010, Stuk 37-M (2009-2010) Nr. 1
	<i>Economisch toezicht van de Vlaamse Milieumaatschappij op de financiering van de waterzuivering</i>	Verslag aan VP, november 2010, Stuk 37-A (2010-2011) Nr. 1
	<i>Inzet van de flexibiliteitsmechanismen in het Vlaamse klimaatbeleid</i>	Verslag aan VP, november 2011, Stuk 37-B (2011-2012) Nr. 1
	<i>Gemeentelijke samenwerkingsovereenkomsten. Naar een duurzaam Vlaams milieubeleid over energie</i>	Verslag aan VP, december 2012, Stuk 37-D (2012-2013) Nr. 1
	<i>Bescherming en herstel van de grondwatervoorraden</i>	In uitvoering
	Het Rekenhof onderzoekt hoe grondwatervergunningen, -heffingen en het grijswaterbesluit werden ingezet om grondwaterlichamen in kwantitatief ontoereikende toestand te herstellen. Rapportering volgt in 2014.	
Diepteonderzoek	<i>Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening: herstructurering en herwaardering van het leidingennet</i>	Rekeningenboek over 2007, Stuk 36 (2009-2010) Nr. 1
	<i>Afdeling Operationeel Waterbeheer van de VMM: boekhoudkundige verwerking van aankoopfacturen</i>	Rekeningenboek over 2008, Stuk 36-A (2009-2010) Nr. 1
	<i>Grindfonds: thesauriebeheer</i>	Rekeningenboek over 2010, Stuk 36 (2010-2011) Nr. 1
	<i>DAB Minafonds: uitgaven van het Agentschap voor Natuur en Bos</i>	Rekeningenboek over 2010, Stuk 36 (2010-2011) Nr. 1
	<i>DAB Minafonds: uitgaven van het departement Leefmilieu, Natuur en Energie</i>	Rekeningenboek over 2011, Stuk 36 (2012-2013) Nr. 1
	<i>Energiefonds: systeemgericht onderzoek van de belangrijkste ontvangsten- en uitgavenprocessen</i>	Rekeningenboek over 2011, Stuk 36 (2012-2013) Nr. 1
	<i>DAB Minafonds: uitgaven OVAM</i>	Rekeningenboek over 2013, Stuk 36 (2014-2015) Nr. 1
	Het Rekenhof heeft een diepteonderzoek uitgevoerd naar de uitgaven verbonden aan de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM). Het ging o.a. na hoe het financieel beheer van de Minafondskredieten administratief wordt georganiseerd, hoe de internecontroleprocedures verlopen en of de regelgeving wordt nageleefd.	

4.9 Commissie voor Mobiliteit en Openbare Werken

Thematisch onderzoek	<i>Rapportering over de uitvoering van de beheersovereenkomst met het Agentschap Wegen en Verkeer</i>	Verslag aan VP, mei 2010, Stuk 37-E (2009-2010) Nr. 1
	<i>Wegwerken van gevaarlijke punten en wegvakken in Vlaanderen</i>	Verslag aan VP, maart 2011, Stuk 37-J (2010-2011) Nr. 1
	<i>Onderhandse aankoop van lagevloertrams door de Vlaamse Vervoermaatschappij De Lijn</i>	Verslag aan VP, november 2011, Stuk 37-C (2011-2012) Nr. 1
	<i>Verrekeningen bij het agentschap Waterwegen en Zeekanaal. Kostenbeheersing bij de aanneming van waterwerken</i>	Verslag aan VP, juli 2012, Stuk 37-E (2011-2012) Nr. 1
	<i>Werving en selectie bij De Lijn</i>	Verslag aan VP, januari 2013, Stuk 37-E (2012-2013) Nr. 1
	<p>Het Rekenhof voerde een onderzoek uit naar het wervings- en selectiebeleid van de Vlaamse Vervoermaatschappij – De Lijn. Het Rekenhof ging na of De Lijn een degelijk wervings- en selectiebeleid voert en het wervings- en selectieproces beheerst. Verder onderzocht het of de toepasselijke bepalingen uit de rechtspositieregeling aan de kenmerken van goede regelgeving voldoen en of de wervingen en selecties verlopen volgens de regelgeving.</p>	
	<i>Verrekeningen bij de afdeling Maritieme Toegang. Kostenbeheersing bij de aanneming van waterwerken</i>	Verslag aan VP, september 2013, Stuk 37-K (2012-2013) Nr. 1
	<p>Het Rekenhof onderzocht voor de periode 2010-2011 de verrekeningen die zich voordeden bij de overheidsopdrachten voor aannemingen van werken bij AMT.</p>	
	<i>Besluitvorming en onderbouwing van tramprojecten door De Lijn</i>	Verslag aan VP, februari 2014, Stuk 37-A (2013-2014) Nr. 1
	<p>Het Rekenhof onderzocht de besluitvorming en onderbouwing van vijf tramprojecten door de Vlaamse Vervoermaatschappij – De Lijn. Het koos de projecten die begin 2012 definitief beslist waren: de sneltram tussen Hasselt en Maastricht (STL1), Livan (Antwerpen), de verlenging van tramlijn 21/22 naar Zwijnaarde, de tramlijn naar het UZ Gent en de tramlus The Loop (Gent, Flanders Expo). Het Rekenhof ging na of De Lijn de beslissing tot uitvoering van de tramprojecten zorgvuldig heeft onderbouwd en of De Lijn het voorbereidingstraject goed heeft uitgevoerd.</p>	
	<i>Verrekeningen bij het agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust. Kostenbeheersing bij de aanneming van waterwerken</i>	Verslag aan VP, juni 2014, Stuk 37 (2014) Nr. 1
	<p>Het Rekenhof heeft een audit uitgevoerd naar de verrekeningen bij het Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust. Het heeft voor de jaren 2010, 2011 en 2012 de verrekeningen onderzocht die zich voordeden bij de overheidsopdrachten voor aannemingen van werken.</p>	

	<i>Baggerwerken in Vlaanderen</i>	In uitvoering
	<p>Het Rekenhof voert een onderzoek uit naar de baggerwerken in Vlaanderen. Het gaat na of de Vlaamse overheid de baggerwerken in de maritieme toegangswegen en in de bevaarbare binnewateren, met inbegrip van de verwerking van vervuilde baggerspecie, op een rechtmatige en doelmatige wijze organiseert. Rapportering volgt in 2015.</p>	
Diepteonderzoek	<i>Fonds Stationsomgevingen: oneigenlijk gebruik van het intern verzelfstandigd agentschap</i>	Rekeningenboek over 2008, Stuk 36-A (2009-2010) Nr. 1
	<i>DAB Loodswezen: verwerking van openstaande facturen</i>	Rekeningenboek over 2009, Stuk 36 (2010-2011) Nr. 1
	<i>Financiële transparantie van de nv LijnCom</i>	Rekeningenboek over 2009, Stuk 36 (2010-2011) Nr. 1
	<i>Waterwegen en Zeekanaal nv: eigen ontvangsten uit concessies</i>	Rekeningenboek over 2009, Stuk 36 (2010-2011) Nr. 1
	<i>Tunnel Liefkenshoek nv: interne controle</i>	Rekeningenboek over 2009, Stuk 36 (2010-2011) Nr. 1
	<i>Huurovereenkomst Argexput: actualisering</i>	Rekeningenboek over 2010, Stuk 36 (2010-2011) Nr. 1
	<i>DAB Vloot: analytische boekhouding</i>	Rekeningenboek over 2011, Stuk 36 (2012-2013) Nr. 1
	<i>DAB Vlaams Infrastructuurfonds: uitgaven 2010 van de afdelingen Haven- en Waterbeleid en Maritieme Toegang</i>	Rekeningenboek over 2011, Stuk 36 (2012-2013) Nr. 1
	<i>Onderhoud van elektrische installaties en het elektriciteitsverbruik voor de wegen</i>	Rekeningenboek over 2012, Stuk 36 (2013-2014) Nr. 1
	<p>Het Rekenhof heeft een systeemgericht onderzoek uitgevoerd naar de uitgaven voor het onderhoud van elektrische en elektromechanische installaties en het elektriciteitsverbruik voor de wegen van het Vlaams Gewest. Het onderzocht de aankoopprocessen voor het onderhoud en het verbruik van de wegverlichting aan de hand van de uitgaven over het jaar 2012 van het Agentschap Wegen en Verkeer. De onderzoeksresultaten werden opgenomen in het rekeningenboek over 2012.</p>	
	<i>Opvolging van openstaande vorderingen bij de DAB VIF</i>	Rekeningenboek over 2013, Stuk 36 (2014-2015) Nr. 1
	<p>Uit de financiële verantwoording blijkt dat er bij de DAB Vlaams Infrastructuurfonds (VIF) een aanzienlijk bedrag aan vorderingen openstaat. Het Rekenhof heeft het debiteurenbeheer bij de DAB geëvalueerd.</p>	

	<i>Laattijdige aanrekening van facturen en verwijlresten bij het ministerie MOW</i>	Rekeningenboek over 2013, Stuk 36 (2014-2015) Nr. 1
	De nieuwe aanrekeningsregels van het rekendecreet verplichten de Vlaamse overheid te boeken op transactiebasis. Gelet op de grote hoeveelheid overheidsopdrachten heeft het Rekenhof de laattijdige budgettaire aanrekening en de impliciete leveranciersschuld van dit ministerie in kaart gebracht en het crediteurenbeheer beoordeeld.	
Onderzoek op vraag	<i>Aanstelling van een exploitant voor de luchthavens Oostende-Brugge en Antwerpen</i>	Verslag aan VP 12/12/2013, Stuk 40 (2013-2014) Nr. 1
	Op 18 oktober 2013 vroeg het Vlaams Parlement het Rekenhof de overeenkomst tussen de Vlaamse Regering en de firma EGIS Projects S.A. na te kijken met betrekking tot de exploitatie van de regionale luchthavens Antwerpen en Oostende-Brugge. Het Rekenhof heeft de informatiekwaliteit onderzocht en heeft waar nodig duiding gegeven bij een aantal contractuele bepalingen.	
Advies	<i>Vertraging bij grote infrastructuurwerken</i>	Advies aan VP 08/02/2010, Stuk 55 (2009-2010) Nr. 1
	<i>Wijzigingen BAM-decreet</i>	Advies aan VP 29/05/2012, Stuk 1599 (2011-2012) Nr. 2
Voortgangsrapportages BAM	<i>Controle van de dertiende voortgangsrapportage BAM</i>	Verslag aan VP 19/01/2010, Stuk 54 (2009-2010) Nr. 3
	<i>Controle van de veertiende voortgangsrapportage BAM</i>	Verslag aan VP 20/04/2010, Stuk 54 (2009-2010) Nr. 6
	<i>Controle van de vijftiende voortgangsrapportage BAM</i>	Verslag aan VP 29/06/2010, Stuk 54 (2009-2010) Nr. 9
Masterplan 2020	<i>Basisrapportage over het Masterplan 2020</i>	Verslag aan VP 09/05/2011, Stuk 63 (2010-2011) Nr. 2
	<i>Eerste voortgangsrapportage over het Masterplan 2020</i>	Verslag aan VP 08/11/2011, Stuk 63 (2011-2012) Nr. 5
	<i>Tweede voortgangsrapportage over het Masterplan 2020</i>	Verslag aan VP 02/05/2012, Stuk 63 (2010-2011) Nr. 7
	<i>Derde voortgangsrapportage over het Masterplan 2020</i>	Verslag aan VP 13/11/2012, Stuk 63 (2010-2011) Nr. 11
	<i>Vierde voortgangsrapportage over het Masterplan 2020</i>	Verslag aan VP 28/05/2013, Stuk 63 (2010-2011) Nr. 14
	<i>Vijfde voortgangsrapportage over het Masterplan 2020</i>	Verslag aan VP 25/11/2013, Stuk 63 (2010-2011) Nr. 17

4.10 Commissie voor Onderwijs

<p>Thematisch onderzoek</p>	<p><i>Omkadering in het gewoon voltijds secundair onderwijs</i></p>	<p>Verslag aan VP, januari 2010, Stuk 37-A (2009-2010) Nr. 1</p>
	<p><i>Pedagogische en administratieve ondersteuning van basisscholen en secundaire scholen</i></p>	<p>Verslag aan VP, juni 2010, Stuk 37-K (2009-2010) Nr. 1</p>
	<p><i>Rapportering over de uitvoering van de beheersovereenkomst met het Agentschap voor Onderwijsdiensten</i></p>	<p>Verslag aan VP, juni 2010, Stuk 37-J (2009-2010) Nr. 1</p>
	<p><i>Kosteloosheid en kostenbeheersing in het basisonderwijs</i></p>	<p>Verslag aan VP, mei 2011, Stuk 37-N (2010-2011) Nr. 1</p>
	<p><i>Toezicht op de kwaliteit van het onderwijs door de inspectie</i></p>	<p>Verslag aan VP, oktober 2011, Stuk 37 (2011-2012) Nr. 1</p>
	<p><i>Internationale mobiliteit in het kader van Erasmus</i></p>	<p>Verslag aan VP, november 2012, Stuk 37-B (2012-2013) Nr. 1</p>
	<p><i>Volwassenenonderwijs: personeelsfinanciering</i></p>	<p>Verslag aan VP, februari 2013, Stuk 37-F (2012-2013) Nr. 1</p>
	<p>Het decreet volwassenenonderwijs mikt op een verregaande flexibilisering en vernieuwing van de leertrajecten, het onderwijsaanbod en de ondersteuning van cursisten. Dat moet de participatie aan het volwassenenonderwijs verhogen, in het bijzonder ook van kansengroepen. Het Rekenhof ging na of de personeelsfinanciering en de personeelsregelgeving de noodzakelijke flexibiliteit en vernieuwing mee mogelijk maken. Het onderzoek werd deels opgevat als een opvolgingsonderzoek van de audit van de bezoldiging van het bestuurs- en onderwijzend personeel van het onderwijs voor sociale promotie uit 2006. De slechte resultaten uit dat onderzoek noodzaakten het Rekenhof na te gaan of inmiddels verbetering was gerealiseerd.</p>	
	<p><i>Kwaliteitsbewaking in het hoger onderwijs in Nederland en Vlaanderen (vervolgonderzoek)</i></p>	<p>Verslag aan VP, september 2013, Stuk 37-J (2012-2013) Nr. 1</p>
	<p>De Algemene Rekenkamer en het Rekenhof hebben een opvolgingsaudit uitgevoerd naar de kwaliteitsbewaking in het hoger onderwijs in Nederland en Vlaanderen. Ze gingen na of de ministers en de Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie de kwaliteitsbewaking in het hoger onderwijs hebben bijgestuurd, mede op grond van de conclusies in het rapport van 2008.</p>	
	<p><i>Afstemming tussen onderwijs en arbeidsmarkt</i></p>	<p>In uitvoering</p>
	<p>Het Rekenhof onderzoekt of de overheid de arbeidsmarktgerichte opleidingen van het secundair onderwijs afstemt op de behoeften van de arbeidsmarkt. De audit focust op de opleidingen van de derde graad van het beroeps- en het technisch secundair onderwijs en gaat na hoe het aanbod aan opleidingen en hun inhoud worden afgestemd op de arbeidsmarkt. Gelijktijdig met deze audit voert het Rekenhof ook een onderzoek uit naar de knelpuntberoepen, in het bijzonder naar de kwaliteit van de beleidsinformatie, dat in een apart verslag aan bod komt. Rapportering volgt in 2014.</p>	

	<i>Personeelsstatuten in het onderwijs</i>	In uitvoering
	Het Rekenhof voert een onderzoek uit naar de personeelsstatuten in het onderwijs. Daarin gaat het na welke de knelpunten in de rechtspositieregelingen in het onderwijs zijn op het vlak van goede regelgeving, bescherming van het personeel en het personeelsbeleid in de basis- en secundaire scholen. Rapportering volgt in 2015.	
	<i>Werkingsmiddelen in het gewoon basis- en secundair onderwijs</i>	In uitvoering
	Het Rekenhof gaat na welke effecten het gedifferentieerd financieringsmechanisme heeft op de werkingsmiddelen van het gewoon basis- en secundair onderwijs. Het onderzoekt o.a. of de middelen correct worden toegekend en of met de toekenning en aanwending van de middelen de doelstellingen van de financiering worden gerealiseerd. Rapportering volgt in 2015.	
Diepteonderzoek	<i>Defiscalisering van de bedrijfsvoorheffing voor onderzoekers bij hogescholen</i>	Rekeningenboek over 2007, Stuk 36 (2009-2010) Nr. 1
	<i>Interne controle op de aankoopcyclus bij de Universiteit Gent</i>	Rekeningenboek over 2007, Stuk 36 (2009-2010) Nr. 1
	<i>Toepassing door de UA van de wetgeving op de overheidsopdrachten</i>	Rekeningenboek over 2007, Stuk 36 (2009-2010) Nr. 1
	<i>Subsidies voor Regionale Technologische Centra</i>	Rekeningenboek over 2007, Stuk 36 (2009-2010) Nr. 1
	<i>Vlaamse universiteiten en btw</i>	Rekeningenboek over 2008, Stuk 36-A (2009-2010) Nr. 1
	<i>Defiscalisering van het wetenschappelijk onderzoek in het UZ Gent</i>	Rekeningenboek over 2008, Stuk 36-A (2009-2010) Nr. 1
	<i>Toepassing door de VUB van de wetgeving op de overheidsopdrachten</i>	Rekeningenboek over 2008, Stuk 36-A (2009-2010) Nr. 1
	<i>Subsidies voor de vzw's Huis van het Nederlands</i>	Rekeningenboek over 2008, Stuk 36-A (2009-2010) Nr. 1
	<i>Toepassing van de nieuwe boekhoudregelgeving bij de Vlaamse universiteiten</i>	Rekeningenboek over 2009, Stuk 36 (2010-2011) Nr. 1
	<i>UZ Gent: kostenrekeningen</i>	Rekeningenboek over 2010, Stuk 36 (2010-2011) Nr. 1
	<i>Overheidsfinanciering van onderzoek aan de Vlaamse universiteiten</i>	Rekeningenboek over 2010, Stuk 36 (2010-2011) Nr. 1
	<i>Stimulering van cultuur in het onderwijs</i>	Rekeningenboek over 2011, Stuk 36 (2012-2013) Nr. 1
	<i>Begrotingsfonds voor inschrijvingsgelden Deeltijds Kunst- onderwijs</i>	Rekeningenboek over 2012, Stuk 36 (2013-2014) Nr. 1

Het Rekenhof heeft een systeemgericht onderzoek uitgevoerd naar de inschrijvingsgelden van het Deeltijds Kunstonderwijs. Het Rekenhof onderzocht het ontvangsten- en verificatieproces voor de inschrijvingsgelden van de schooljaren 2011-2012 en 2012-2013.

Controle van het consolidatieproces in het GO!

Rekeningenboek over 2012,
Stuk 36 (2013-2014) Nr. 1

Het GO! kent drie bestuursniveaus: scholen, scholengroepen en een centraal niveau. De raad van het GO! moet vóór 30 september een jaarrekening bij de Vlaamse Regering indienen die een consolidatie bevat van de jaarrekeningen van de scholengroepen en het centrale niveau. Het Rekenhof ging na of de consolidatiekring volledig was, m.a.w. of alle te consolideren entiteiten, en alleen die, effectief werden geconsolideerd. Het controleerde ook de aansluiting van de ontvangen jaarrekening met de tabel geconsolideerde jaarrekening en vergeleek ook de gegevens over de scholengroepen in de deeljaarrekeningentabel met de jaarrekeningen van de scholengroepen die het college van accountants opnam in zijn rapporten. Ten slotte werden de consolidatieboekingen voor de verkopen van vaste activa onderzocht.

Rapportering over sociale en fiscale lasten op centraal betaalde onderwijslonen

Rekeningenboek over 2013,
Stuk 36 (2014-2015) Nr. 1

Het Rekenhof heeft een diepteonderzoek uitgevoerd naar de lonen in het onderwijs. Meer bepaald ging het na of er overeenstemming bestaat tussen de cijfers die zijn opgenomen in de boekhouding en de cijfers in de rapportering naar de sociale zekerheid en de fiscus (bedrijfsvoorheffing).

Vlaamse hogescholen: aankoopstructuur en -procedures

Rekeningenboek over 2013,
Stuk 36 (2014-2015) Nr. 1

In 2004 onderzocht het Rekenhof de toepassing van de overheidsopdrachtenregelgeving bij een aantal Vlaamse hogescholen. Het stelde toen o.a. vast dat interne aankoopprocedures en de naleving van de overheidsopdrachtenwetgeving ontoereikend waren. In 2012 vond een opvolgingscontrole plaats.

Toelagen en vergoedingen bij het UZGent

Rekeningenboek over 2013,
Stuk 36 (2014-2015) Nr. 1

De personeelskosten vormen een belangrijke kost binnen het UZ Gent. De instelling kent ook diverse toelagen en vergoedingen toe aan haar personeelsleden. Het Rekenhof ging na wat de financiële impact is van de vergoedingen, of er een reglementaire basis voor bestaat en of de toekenning ervan correct verloopt en wordt opgevolgd.

Impact van de inkanteling van academische hogeschoolopleidingen op de jaarrekening 2013 van de universiteiten

Rekeningenboek over 2013,
Stuk 36 (2014-2015) Nr. 1

De universiteiten moeten noodzakelijke en ingrijpende maatregelen nemen om de integratie van de hogeschoolopleidingen in de universiteiten te realiseren. Het Rekenhof ging na welke extra kosten dat met zich brengt, of die nauwkeurig zijn geregistreerd en welke toekomstige kosten nog moeten worden verwerkt.

4.11 Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Thematisch onderzoek	<i>Terugbetaling van materiële hulpmiddelen aan personen met een handicap</i>	Verslag aan VP, juli 2009, Stuk 37-B (2009) Nr. 1
	<i>Rapportering over de uitvoering van de beheersovereenkomst met het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap</i>	Verslag aan VP, juni 2010, Stuk 37-H (2009-2010) Nr. 1
	<i>Centra voor Geestelijke Gezondheidszorg: doelgroepenbeleid, financiering en toezicht</i>	Verslag aan VP, januari 2012, Stuk 37-D (2011-2012) Nr. 1
	<i>Gebruikersbijdragen in de welzijnssector</i>	Verslag aan VP, augustus 2013, Stuk 37-I (2012-2013) Nr. 1
	Het Rekenhof heeft een onderzoek uitgevoerd naar de gebruikersbijdragen in de welzijnssector. De audit ging na welke gebruikersbijdragen er binnen de welzijnssector bestaan en of de regelgeving inzake gebruikersbijdragen bijdraagt tot maatschappelijk verantwoorde zorg. In het bijzonder werd onderzocht welke sociale correcties er bestaan om de zorg toegankelijk en betaalbaar te houden voor de gebruikers. Ook de wijze waarop de gebruikersbijdragen die een voorziening int, worden verrekend met de subsidies die ze van de Vlaamse overheid ontvangt, werd onderzocht.	
	<i>Vlaams preventief gezondheidsbeleid</i>	In uitvoering
	Het Rekenhof onderzoekt of de Vlaamse Regering de uitvoering van het preventief gezondheidsbeleid op een onderbouwde manier heeft georganiseerd, waarbij de gekozen uitvoeringsorganisaties en beleidsinstrumenten het beleid op een logische, doelmatige en rechtmatige wijze uitvoeren. Rapportering volgt in 2015.	
Diepteonderzoek	<i>Alternatieve financiering bij het VIPA</i>	Rekeningenboek over 2007, Stuk 36 (2009-2010) Nr. 1
	<i>Controle van het voorraadbeheer van geneesmiddelen bij OPZC Geel, OPZC Rekem en UZ Gent</i>	Rekeningenboek over 2008, Stuk 36-A (2009-2010) Nr. 1
	<i>Vlaams Zorgfonds: thesaurie- en vermogensbeheer</i>	Rekeningenboek over 2008, Stuk 36-A (2009-2010) Nr. 1
	<i>Fonds Jongerenwelzijn: inning van kinderbijslag</i>	Rekeningenboek over 2009, Stuk 36 (2010-2011) Nr. 1
	<i>Kind en Gezin: inkomensgerelateerde kinderopvang</i>	Rekeningenboek over 2009, Stuk 36 (2010-2011) Nr. 1
	<i>Zorg- en gezondheidssubsidies met opbrengsten van de Nationale Loterij</i>	Rekeningenboek over 2009, Stuk 36 (2010-2011) Nr. 1
	<i>Resultaten van het besparingsplan bij het OPZ Geel</i>	Rekeningenboek over 2010, Stuk 36 (2010-2011) Nr. 1

Administratieve afhandeling van de persoonlijke assistentiebudgetten

Rekeningenboek over 2012,
Stuk 36 (2013-2014) Nr. 1

In 2008 heeft het Rekenhof de administratieve afhandeling van de persoonlijke assistentiebudgetten door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) onderzocht. In 2012 heeft het een opvolgsonderzoek georganiseerd. Het steunde daarvoor op een willekeurige steekproef van vijftien dossiers uit de lijst van personen die in 2012 al gestart waren met de nieuwe werkvorm werkkapitaal. Het Rekenhof keek alleen de afrekeningen van 2012 na.

Uitvoering van de vierde Vlaamse intersectorale akkoorden voor de social- en non-profitsectoren

Rekeningenboek over 2013,
Stuk 36 (2014-2015) Nr. 1

Eind 2011 heeft de Vlaamse Regering voor de periode 2011 tot 2015 het vierde Vlaams Intersectoraal Akkoord (VIA-4) voor de social-/non-profitsectoren gesloten voor de werknemers binnen de private sector. In mei 2013 heeft zij een gelijkaardig akkoord voor de openbare sector goedgekeurd. Ter uitvoering van beide akkoorden subsidieert de Vlaamse overheid intersectorale en sectorale maatregelen inzake (job)uitbreiding, kwaliteit en koopkracht. Het Rekenhof onderzocht de concrete uitvoering van beide akkoorden binnen het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Het ging o.a. na of het systeem leidt tot rechtmatige financiële verrichtingen en of de interne controlestructuur goed functioneert.

VAPH: persoonsgebonden budgetten en persoonsvolgende convenanten

Rekeningenboek over 2013,
Stuk 36 (2014-2015) Nr. 1

Bij zijn controle van de jaarrekening 2013 van het VAPH onderzocht het Rekenhof het persoonsgebonden budget (PGB) en de persoonsvolgende convenanten (PVC). Het onderzocht een steekproef van twintig PGB-dossiers en veertig PVC-dossiers uit 2012, waarvoor het VAPH niet alleen al voorschotten betaalde, maar ook al een afrekening maakte. Het ging na of de administratieve organisatie en de interne controle op de PGB en PVC voldoet en of de bedrijfseconomische en budgettaire aanrekeningen correct waren.

4.12 Commissie voor Wonen, Armoedebeleid en Gelijke Kansen

Thematisch onderzoek	Rapportering over de uitvoering van de beheersovereenkomst met de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen	Verslag aan VP, mei 2010, Stuk 37-F (2009-2010) Nr. 1
	Cel Gelijke Kansen in Vlaanderen. Een onderzoek van de subsidiestromen	Verslag aan VP, december 2010, Stuk 37-C (2010-2011) Nr. 1
	Toezichtouder voor de sociale huisvesting	Verslag aan VP, april 2011, Stuk 37-K (2010-2011) Nr. 1

Bouw en financiering van sociale woningen

In uitvoering

Het Rekenhof onderzoekt de bouw en de financiering van sociale woningen. Het gaat na of de geplande uitbreiding van het sociaal patrimonium (beleidsmatig) is onderbouwd en hoe het met de uitvoering van de uitbreidingsplannen is gesteld (doelstellingen decreet grond- en pandenbeleid). Het onderzoekt ook hoe de financiering verloopt en of de geplande kredieten toereikend zijn om dat doel te bereiken. Rapportering volgt in 2015.

Diepteonderzoek

VMSW: financiering van erkende kredietmaatschappijen langs de nv EVERekeningenboek over 2010,
Stuk 36 (2010-2011) Nr. 1**Grondvoorraad van de VMSW**Rekeningenboek over 2012,
Stuk 36 (2013-2014) Nr. 1

Twee recente ontwikkelingen zullen de grondvoorraad van de VMSW in de toekomst doen toenemen: de uitbreiding van haar taken tot de aankoop van gronden voor sociale woningen in gemeenten met hoge grondprijzen langs een rollend grondfonds en de verplichte aankoop van sociale-lastgronden die sociale woonorganisaties niet willen kopen. Het Rekenhof onderzocht de mogelijke consequenties.

Opvolgsonderzoek grondvoorraad van de VMSWRekeningenboek over 2013,
Stuk 36 (2014-2015) Nr. 1

U kunt dit verslag raadplegen of downloaden op de website van het Rekenhof.

Daar kunt u zich ook abonneren op de RSS-feeds om op de hoogte te blijven van nieuwe publicaties.

ADRES

Rekenhof
Regentschapsstraat 2
B-1000 Brussel

TEL.

+32 2 551 81 11

FAX

+32 2 551 86 22

www.rekenhof.be